

„Aušra“ Nr. 30 (70)

Aušrininkai istorikai

„Aušros“ šimtmetį pasitinkant

Dr. Juozas Jakštas

(Pabaiga. Pradžią 29 nr.)

MAIRONIS

Greta su Pietariu tinka paminėti taip pat ir kitą literatūrai istoriką — Maironį. Mūsų didysis atgimimo dainius, tautos laisvės pranašas, šauklys galėtų būti plačiu mastu pavaizduotas aušrinės istoriografijos požiūriu. Juk visa jo kūryba kupina praeities užuominų. O kai kurie kūriniai, pvz., „Kęstučio mirtis“, „Jaunoji Lietuva“ — vien apie praeitį byloja. Tik čia apsiribosime Maironio istoriku, trumpose Lietuvos istorijos „Apsakymai apie Lietuvos praeitį“ autoriumi. Ji ir choronologiška priklausau aušrinei istoriografijai, — baigta rašyti 1886 m. (išspausdinta 1891).

Maironio Lietuvos istorija plačiai žinoma ir biografišose vis minimi. Ją užsimena ir Tumas — Vaižgantas lengvai, epikai parašytoje monografijoje: „Mačiulis iš pat pradžių kimba į lietuvių romantikus, istorikus ir poezininkus pirmosios pusės XIX a. Studijuoja juos, persiima jų idėjomis, kaip ir jie, viską lietuvišką ima apoteozuoti; pagaliau, imasi rašyti lietuviams pirmąjį jų istorijos vadovėlių... Dirba ir per antrus metus baigia darbą 1884-86 m.“ (Lietuvių literatūros paskaitos. Jonas Maironis-Mačiulis. Kaunas, 1924, p.36). Kitoje vietoje vėl trumpai užsimena apie Maironį istoriką romantiką ir sekusių romantikais (ten pat, p.74). „Lietuvių Enciklopedijos straipsnyje apie Maironį jo istorija vos vienu sakiniu pažymėta. Bene pirmasis istorikas parašęs straipsnį „Mairo-

nis istorikas“ bendro pavadinimo leidinyje „Maironis“. Jo gimimo šimtmečiui paminėti. Brooklynas, 1963. Istorikas ypač išryškino Maironio krikščionišką patriotinę ideologiją. Plačiausiai ir, reikia pasakyti, visai tinkamai Maironį istoriką apibūdino Tarybų Lietuvos literatūros mokslininkė Vanda Zaborskaitė monografijoje — daktarinėje disertacijoje — apie Maironį (V. Zaborskaitė. Maironis. Vilnius, 1968).

Specialiame Maironio istoriją nagrinėjant skyriuje ji gražiai parodo, kaip jaunas klierikas, vos įstojęs į kunigų seminariją, kur atsirado, metęs istorijos studijas Kijeve, tuojau susidomėjo Lietuvos praeitimi. Visiškai galima pritari V. Zaborskaitei, kad tokį smalsumą sužadino Kijevo istorikai, ypač V. Antonovičius, kurio Lietuvos didžiosios kunigaikštystės istoriją tuojau nusipirko. Antrasis aktinas — lenkiškai rašęs Lietuvos istorikais: M. Strykowski, J. Ign. Kraševskis, T. Narbutas. Nors šie autoriai gražiai nupasakoje Lietuvos istoriją, bet jauno klieriko aušrininko nepatenkino. Jų idealizuota ir su meile pavaizduota praeitis buvo iš senų pagonybės laikų. Susijungus su Lenkija, savaiminga Lietuvos istorija tiems autoriams nyko, kol galutinai ją pasiglemžė Lenkija. Lietuva mylėjęs Narbutas su širdgėla pripažino tokį istorijos procesą ir jam dramatišku mostu pasidavė, kai lauzė plunksną ant Žygimanto Augusto karsito. (Bus daugiau)

„Zalieji“ ruošiasi kovai prieš raketas

Bona. — Išgirdusi, kad rinkimuose „Zaliųjų“ partija pateko į parlamentą, jų vadovė Petra Karin Kelly apsiėmė iš džiaugsmo. Partijos atstovai bundestage pažadėjo atiduoti savo algas į partijos išdą. „Zalieji“ skelbia, kad jie yra „partija prieš partijas“. Tai gamtos aplinkos globėjai, branduolinių ginklų priešai, atominų elektros jėgainių, upių teršimo priešininkai. Prie partijos prisidėjo pacifistai, įvairios marksistinės grupuotės.

Panelė Kelly gimė Bavarijoje, tačiau 13 metų būdama su motina ir patėviu, JAV pulkininku, apsigyveno Amerikoje. Jos politinis herojus nėra Leninas ar Marksas, bet Henry David Thoreau. Jai didelį įspūdį padarė Vietnamo karo priešininkai, kaip Daniel Ellsberg ar Berrigan broliai. Jos nuomone, Auschwitzas yra lygus Hirošimai. Ji baigė Washingtono Amerikos universitetą, kur studijavo tarptautinę politiką ir grįžo į Vokietiją, kur dirbo Europos Rinkos įstaigoje Briuselyje. Kelly paskelbė, kad svarbiausias partijos uždavinys neleistų, kad vokiečių žemėje būtų dislokuotos Amerikos „Pershing 2“ ir skriejančios raketos. Partija savo tikslų sieks Vokietijos parlamente ir už jo ribų.

Popiežius užtarė Gvatemalos indėnus

Gvatemala. — Popiežius Jonas Paulius II Gvatemaloje pasmerkė smurto veiksmus ir indėnų genčių persekiojimus. Jis pabrėžė gyvybės šventumą ir žmogaus teisių neliečiamumą. Gvatemaloje daug kas kritikuoja karinę valdžią, kuri prieš pat popiežiaus atvažiavimą sušaudė šešis valdžios priešus.

Kalbėdamas 340,000 miniai, popiežius pasakė: „Jei kas trypia žmogų, lauzo jo teises, jei kas žmogų kankina, ištato jį į siurkštą neteislingumą, jei kas žmogų pagrobia, pažeidžia jo teisę į gyvenimą, tas padaro nusikaltimą ir sunkiai nusideda Dievui“.

Kitame pamoksle, kurio klausė iš plačios apylinkės suvažiavę Gvatemalos indėnai, popiežius Bažnyčios vardu reikalavo vyriausybės įstatymų, kurie apsaugotų indėnus nuo išnaudojimo ir sudarytų palankias sąlygas normaliam indėnų išsivystymui. Popiežius pabrėžė, kad Bažnyčiai puikiai žinomas neteisningumas, sunkumai, diskriminacija, kurią indėnai turi pakelti, gindami savo žemes ir savo teises.

— Turkijos anglų kasykloje keli sporgimai užmušė 67 darbininkus, sužeidė 86. Pavyko išbėgti 223 žmonėms.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl, laimėjęs naują kadenciją vyriausybėje, dėkoja savo rėmėjams. Jis pasakė, kad su Amerika toliau bus palaikomi artimi, draugiški ryšiai. Vienas svarbiausių vyriausybės uždavinių būsimi kova su nedarbu, siekiant ekonominio atsigavimo.

Mūsų kaliniai

Šiuo metu mūsų pasiekė daugiau žinių apie kun. Alfonso Svarinsko areštą ok. Lietuvoje.

Kun. Alf. Svarinskas, grįžęs po laidotuvių į Viduklės kleboniją, sausio 26 d. rado pranešimą, kad pristatytą į Resėnių auto inspekciją dėl įvykusios avarijos. Pasirodo, kad porą savaitių prieš jo areštą jis buvo susidūręs su briedžiu.

Nuvykęs į Resėnių auto inspekciją, kun. Svarinskas rado jo laukiančius, kurie uždėjo jam antrankius ir tuoj išvežė į Vilniaus saugumą. Jis iki dabar laikomas Vilniaus saugumo kalėjime, kur jam neleidžiama turėti jokių ryšių su išoriniu pasauliu ar parašyti kokį raštelį.

Ok. Lietuvoje šiuo metu yra renkami parašai po pareiškimu prieš jo areštą. Parašų rinkime ypač dalyvauja Lietuvos jaunimas. Parašai renkami dažniausiai prie bažnyčių, pvz. Kybartų parapijoje surinkta apie 2000 parašų. Kaune buvo sumiti keli jaunuoliai ir, apklausinėjus, kas parašus renka, buvo paleisti.

Po kun. Alfonso Svarinsko suėmimo buvo padarytos kratos pas kun. Juozą Zdebskį, kun. Algimantą Keiną, o kun. Sigitas Tamkevičius buvo tardomas.

Dalis parašų jau buvo pasiųsti J. Andropovui, kuris tuos parašus pagal pakvitavimą yra gavęs.

Be to, kun. Ričardas Černiauskas yra perkeltas į Šv. Petro bažnyčią Vilniuje, bet jam uždrausta sakyti pamokslus.

Vakaruose leidžiamas žurnalas „Russia Cristiana“ — Krikščioniškosios Rusijos studijų centro leidinys, paminia kaikuriuos kalinamus lietuvius sąžinės belaisvius. Jų tarpe yra minimi: Juozas Leikus, 69 metų amžiaus, areštuotas 1971 m. ir nuteistas 15 metų griežto režimo lagerio už dalyvavimą tautiniame lietuviškame judėjime. 63 metų amžiaus agronomas Boleslovas Liziūnas, areštuotas 1979 m. gegužės mėnesį ir taip pat nubaustas 15 metų kalėti griežto režimo lageryje, už dalyvavimą tautinėje veikloje.

Sąžinės belaisvių sąrašą yra taip pat paminėtas 1980 m. suimtas ir Vilniaus psichiatrinėje ligoninėje kalinamas 65 m. amžiaus Petras Lukoševičius, primenant, kad pokario metais jis jau atliko vienuolikos metų kalėjimo bausmę. „Russia Cristiana“ žurnale išspausdintame kalinių sąrašą yra minimas už „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ platinimą nubaustas rusas Sergejus Kovaliovas. Jis buvo areštuotas 1974 m. ir nuteistas 7 m. kalėti griežto režimo lageryje ir trejiems metams tremties. Pažymima, kad Sergejus Kovaliovas sunkiai serga širdies liga.

Britų karalienė išvyko į Kanadą

Seattle. — Britanijos karalienė Elzbieta ir jos vyras, Edinburgo kunigaikštis, baigė savo viešnagę Amerikos vakarinėje valstybėje. Vizitas prasidėjo San Diego, vasario 27 d., o baigėsi Seattle mieste, kur svečius priėmė Washingtono valstijos gubernatorius John Spellman, Kalifornijoje karalienė viešėjo 10 dienų. Iš Seattle karališkoji jachta išplaukė į Vancouver, Britų Kolumbiją, Kanadoje. Šį vizitą trukdė Kalifornijoje siautūs audros ir eismo nelaimė, kurioje žuvo trys Slapstosios Tarnybos vyrai, paskirti saugoti svečius.

Pietų Afrikos derybos su Angola

Johanesburgas. — Pietų Afrika ir Angola tęsia derybas Cape Verde salose. Kalbama apie Pietvakarių Afrikos, vadinamos Namibijos, klausimus. Tuo pačiu metu Pietų Afrikos karinės jėgos tęsia partizanų jėgų gaudymą Namibijos teritorijoje. Ši operacija esanti didžiausia šiame konflikte, kurie prasidėjo prieš 16 metų. Vadinama SWAPO prokomunistinė organizacija pasiuntė iš savo stovyklų Angoloje apie 700 vyrų. Iš jų Pietų Afrikos operacijoje nušauta jau 129.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Washingtonan atvyko Italijos užsienio reikalų ministras Emilio Colombo.

— Lenkijos žinių agentūra paskelbė, kad buvusio „Kaimo Solidarumo“ pirmininkas Jan Kulaj apkaltintas kyšių ėmimu. Už tuos kyšius jis greičiau parūpindavo savo unijos veikėjams automobilius, kurių tenka ilgai laukti.

— Kinija paskelbė, kad derybos su Sovietų Sąjunga pertrauktos, nes Maskva vengia kalbėti apie svarbiausias kliūtis santykių pagerinimui: Afganistano okupaciją, sovietų paramą Vietnamui ir sovietų karines jėgas prie Kinijos sienos.

— Vakarų Vokietijoje iš kalėjimo paleistas buvęs Irano vicepremjeras Tabatabai, iš kurio policija atėmė apie 4 svarus opiumo. Suėmimo metu jis turėjęs diplomatinę imunitetą.

— Prancūzijos kalėjime laikomas nacių karo nusikaltėlis kaltinamas Klaus Barbie susirgo, kalėjimo ligoninėje jam padaryta hernijos operacija. Jo dukte Ute Messner bandė pirmadienį tėvą aplankyti, tačiau jos neįleido. — Buvęs Jamaikos premjeras M. Manley, atvykęs į New Yorką, skundėsi, kad jį pašalinti iš premjero vietos padėjo Amerikos CIA, nes Amerika rėmė konservatorių, dabartinį premjerą Edward Seagą.

— Sovietų žinių agentūra „Novosty“ rašo, kad Vokietijos rinkimuose valdžia negavo mandato dislokuoti naujus branduolinius ginklus. Kancleris Kohl gavo daugiau balsų tik dėl nedarbo ir ekonominių sunkumų.

— Demokratų partijos nacionalinis pirmininkas Charles Manatt, atvykęs į Chicago, paskelbė, kad partija remia į Chicago mero vietą juodą kongresmeną H. Washingtoną ir skiria jo kampanijai lėšų.

— Naftą eksportuojančių valstybių konferencija iširo, nes Iranas atsakė sumažinti naftos kainas. „Niekad, niekad“, — šaukė Irano naftos ministras Gharazi. Kiti OPEC nariai sutinka atpildyti naftą nuo 34 dol. už statinę iki 29 ar 30 dol.

— Pietų Afrikos laikraštis skelbia, kad P. Afrikos vyriausybė veda slaptas derybas su Angola.

Graikijon grįžta komunistai išėiviai

Atėnai. — Graikijos premjeras Kalėdų proga paskelbė amnestiją visiems graikų komunistams, kurie nuo civilinio karo 1946-1949 laikų gyvena užsieniuose. Iki šiol keli tūkstančiai atsiliepė ir pareiškė norą sugrįžti į Graikiją. Jų tarpe yra žinomas graikų komunistas Markos Vafiadis, vadovavęs komunistų karo jėgoms ir trumpą laiką buvęs šiaurinės Graikijos premjeras. Jis, dabar jau 77 metų amžiaus, gyvena sovietų Penza mieste, kur taiso laikrodžius.

Keli turtingi graikų pramoninkai, laivų savininkai, jau pažadėjo parūpinti grįžtančioms komunistams darbus ir pastoges. Lankadas miesto taryba pažadėjo trims šeimoms žemės sklypus ir namus. Užsieniuose gyvena apie 30,000 graikų komunistų. Jiems graikų pilietybė bus automatiškai sugrąžinta.

Tariasi „Trečiojo pasaulio“ vadai

New Delhi. — Indijoje prasidėjo neprisijungusių šalių vadų suvažiavimas, kuris turėtų įvykti Bagdade, Irako sostinėje, bet dėl ten vykstančio karo su Iranu, buvo perkeltas į Indiją. Šiam blokui, vadinamam „Trečiojo pasaulio“ vardu, priklauso 98 valstybės. Tarp jų yra turtingiausios pasaulio šalys, kaip Saudi Arabija, Kuvaitas ir kitos naftos galybės, bet yra ir pačių skurdžiausių, kaip Uganda, Bengalija, Tanzanija ir pati suvažiavimo šeimininkė — Indija.

Neprisijungusių bloką sugalvojo 1959 metais Egipto, Indijos, Jugoslavijos ir Indonezijos prezidentai. Pirmas suvažiavimas su 21 dalyviu įvyko Belgrade, 1961 m. Jam pirmininkavo miręs prezidentas Tito. Šis Indijos suvažiavimas yra septintas, trejus metus blokui vadovavo Indijos premjerė. Paskutinis bloko pirmininkas Fidel Castro bandė šį bloką įtraukti į sovietų orbitą, tačiau daug narių pasipriešino. Nors plačiai skelbiama, kad šiame „neprisijungusių“ bloke yra neutralios pasaulio šalys, blokui priklauso tokios komunistinių diktatūrų tvirtovės, kaip Šiaurinė Korėja, Vietnamas ar Kuba. Prie jų galima pridėti komunisto dar neprarytas, bet gerokai apžiotas: Angola, Nikaragvą, Etiopiją, Afganistaną, Laosą, Kambodiją.

Praeityje tokių suvažiavimų darbotvarkė pasižymėdavo Amerikos kritika. Dėl visko, kas pasaulyje bloga, būdavo kaltinamas „Amerikos imperializmas“. Ypač prieš trejus metus tuo pasižymėjo Kubos diktatorius vadovaujamas suvažiavimas. Kitose šalyse dėl tokio „neutralių“ vienpusiškumo buvo daug kritikos. Burma net pasitraukė iš to bloko. Būdavo daug lengviau susitarti, kai dar vyko išsivadavimo iš kolonializmo kovos. Dabar kolonijū turi tik Sovietų Sąjungą, kuri laikoma agresyvia.

Praeityje tokių suvažiavimų darbotvarkė pasižymėdavo Amerikos kritika. Dėl visko, kas pasaulyje bloga, būdavo kaltinamas „Amerikos imperializmas“. Ypač prieš trejus metus tuo pasižymėjo Kubos diktatorius vadovaujamas suvažiavimas. Kitose šalyse dėl tokio „neutralių“ vienpusiškumo buvo daug kritikos. Burma net pasitraukė iš to bloko. Būdavo daug lengviau susitarti, kai dar vyko išsivadavimo iš kolonializmo kovos. Dabar kolonijū turi tik Sovietų Sąjungą, kuri laikoma agresyvia.

Derybos su graikais

Atėnai. — Po trumpos pertraukos vėl prasidėjo JAV-Graikijos derybos dėl karinių bazių Graikijos teritorijoje. Graikijos delegacijai vadovauja viceministeris Y. Kapsis, o Amerikos — R. Bartholomew, valstybės departamento pareigūnas.

Graikų premjeras prieš rinkimus graso Amerikos bazes uždaryti, tačiau paskutiniu metu „suminkštėjo“ ir tariasi dėl jų atėities. Sakoma, kad Graikija siekia 1 bil. dol. karinės paramos.

— Vakar „Chicago Tribune“ paskelbė savo „Perspektyvų“ skyriuje ilgą kun. Juozą Prunskio straipsnį, kuriame raginama išardyti paskutinę kolonijinę imperiją — Sovietų Sąjungą, kuri laiko pagrobusi Lietuvą, Latviją, Estiją. Autorius rašo apie Europos parlamento reikalavimą atstatyti laisvo apsisprendimo teises Baltijos valstybėse.

— Nežinomi asmenys pagrobė Kolumbijoje amerikietį Texaco bendrovės geologą. Du jo sargybiniai buvo nušauti.

— Vasario mėn. Illinoiso bedarbių skaičius pakilo ir dabar siekia 13.5 nuos.

metu vyksta komunistų pavergtame pasaulyje. Dėl laisvės kovoja sovietų okupuoti afganai ir Vietnamo pavergti kambodiečiai. Du neprisijungusių lygos nariai: Iranas ir Irakas kovoja tarpusavyje, nors dėl to nėra pats gduandistas komunisto propagandistas Amerikos nekaltina.

Indija jau paruošė suvažiavimo svarstymas rezolucijas. Jose Amerika kaltinama dėl ekonominių pasaulio sunkumų. Patariama lėšas leisti ne ginklams, bet „Trečiojo pasaulio“ gelbėjimui iš skurdo. Izraelis puolamas dėl arabų žemių užėmimo, dėl ekspansijos, militarizmo, Amerika kalta, kad remia Izraelį, o šis kaltas, kad remia rasistinę Pietų Afriką.

Neprisijungusių šalių bloką sukūrė Indijos Nehru, Jugoslavijos Tito, Indonezijos Sukarno, Egipto Nasser visi mirę, jų vietos užėmė radikalūs demagogai, kaip Kubos Castro, Libijos Kaddafis ar Šiaurinės Korėjos Kim Il Sungas. Suvažiavime bus pasakyta daug kalbų, keliama daug reikalavimų, tačiau jie pasaulio problemų neišspręs ir negero- vių nepašalins.

Maskva pralaimėjo vokiečių rinkimus

Bona. — Vakarų Vokietijos parlamento rinkimai sudavė skaudų smūgį socialdemokratams, kurie valdė Vokietiją 13 metų. Bundestage jie turės 193 atstovus. Apskaiciuota, kad 1.8 milijonus balsų socialistai prarado krikščionių demokratų naudai ir 770,000 balsų „Zaliųjų“ naudai. Krikščionys demokratai ir jų sąjungininkai Bavarijoje laimėjo beveik tokią pat daugumą, kaip rekordinę 1957 m. daugumą kanclerio Adenauerio laikais.

Maskvos propaganda kasdien prieš rinkimus kvietė vokiečius parodyti „politinį subrendimą“. Maskvos radijas vokiečių kalba ragino balsuoti už socialistus, nes dėl ekonominių sunkumų ir nedarbo kaltas kancleris Kohl. Sovietų laikraščiai ir žinių agentūros ragino vokiečius balsuoti „už taiką ir saugumą“, atmetant kanclerio Kohl partiją, nes ji „pataikaujanti Amerikai“. Didžiausiuose sovietų miestuose įvyko plačiai pagarsinti darbininkų susirinkimai, kurie ragino vokiečius atvesti Amerikos siūlomus branduolinius raketas. Vokietijos balsuotojai ignoravo šias Maskvos pastangas ir, komentatoriai pripažįsta, — Maskva pralaimėjo rinkimus. Washingtono viceprezidentas Bush pasakė Užsienio karų veteranams, kad kancleris Kohl, laimėdamas rinkimus, sustiprins Amerikos poziciją Ženevos derybose dėl vidutinio nuotolio raketų.

KALENDORIUS

Kovo 9 d.: Kandidas, Pranciska, Žyngintas, Visgaila.
Kovo 10 d.: Makarijus, Viktoras, Visvydas, Žibuolė.

Saulė teka 6:15, leidžiasi 5:49.

ORAS

Debesuota, su krituliais, šaltiau, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 l.

SKAUTYBĖS KAZIUKAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

IR VĖL KAZIUKO MUGĖ

Kai praėjusio sekmadienio popietę didžiojoje Jaunimo Centro salėje pradėjo kauskėti darbuotojai užbaigus plaktukais, į dėžes buvo kraunami neparduoti mugės dirbiniai, o nuo ryto pliusių sesių-brolių veiduose jau ryškėjo nuovargis, man ūmai pasidarė kažko liūdna: nenorėjau vis dar tikėti, kad pusdienis, kuriam ruošiasi jau nuo rudens, taip greit prabėgo. Koridorių skliautais buvo nutilęs tūkstantinės minios klegešys, nuščiūvo kavinėse sklidė muzikos garsai, — vėlyvas prikydėlis niekad nepatikėtų, kad penkias valandas čia virė toks prakymetis, kokio nerastum jokioje pasaulio kurtėje — Chicago lietuvų skautų Kaziuko mugė.

Nors mugė ruošiamą kasmet, dešimtmečių tekmeje jau net užmiršome keičiantis (šiame mėn. jau 25-toji. Red.), bet kiekviena jų kitokia, nepakartojama. Kaskart apsilankius, užklumpa skirtingi įspūdžiai, nauji pokštai, puošmenų įvairovė, veidai.

Veidai, veidai... Zvelgiant į mugės kaspino perkirpimo apeigoms išsiriavusias ūdrites: veideliai šviečia suteikta privilegija laikyti kaspiną, pasveikinti ir įteikti dovanėlę mūsų vicekonsulei Marijai Krauchunienei, — ar ne smagus ir prasmingas generacijų ryšys!

Stebiu ir kitus veidus: už prakystalių stovi draugininkės, tuntu vadijų narės — prieš dešimtmetį ar daugiau vadintuos paukštytėmis, lakštingalomis, prityrusiomis skautėmis; dar taip neseniai buvę skautukai šią akimirka stoviniuoja akademikų skautų knygų kioske, pasirodę pasitikti spaudos mylėtojų su romanu, žodynu, prisiminimų tomu; šandien jie puošiasi korporacijos spalvomis, filietariai ar siekia mokslo laipnių.

Kernaviečių užimta scena valdo Velykė, — į ją turbūt pirmiausiai ir nukrypsta kiekvieno salės lankytojo akys. Gal dėl tos nuometuotos burtininkės ir kitų kruopščiai pagamintų puošmenų scenos papėdėje buvo didžiausia pirkėjų spūstis. „Aušros Vartų“ tuntu miniatiūros — gelių stiebeliai, kryželiai, raštų namiūkščiai, svirtys... „Nerijos“ širdelės („are they edible?“ — klausia šalia manęs stovinti amerikietė), drožinių paukščiukai, herbų skydeliai, kačiukų galvutėmis pieštukai... „Lituanicos“ brolių kopyltstulpiai, rankšluostinės, vėliavėlės, — neišskaičiuojama.

Nauja, įstabu, nepakartojama. Nei neaprašoma, nes jei šios skautiškos šventės neaplankei, nematei berniuko i-tempto žvilgsnio i-istrauktą loterijos bilietą, nepajutai grūsties prie prekybos stalų, negirdėjai seniai besusitikusių bičiulių klegesio, šios eilutės gal ir nepadės.

Švilpukas! Veriasi salės durys, pasitinkame garbės svečius: mūsų naująją vicekonsulę Mariją Krauchuniene, Vidurio rajono vadeivą, aukštosios vadovybės narius ir Chicago skautijos veteranus. Kaip smagu tarti: MŪSŲ vicekonsulę, ir jausti, kad šiame

Amerikos kampelyje tebeturime simbolinį savo valstybės užnugarį. Sveikiname brangiąją viešnią — būkite mūsų žaliosios šeimos visad laukiamą viešnią!

Vyksta tradicinė inspekcija: vadovybė lanko tuntu prakystalius, vicekonsulė apdovanojama lauktuvėmis, „svita“ palydi tuntu šūkiu. Kaip ir kiekvienais metais, garsiausių katučių susilaukia sesės kernavietės su savo neužmirštamų šūkiu „...šyyyyyyyyyyyyyposi!“

Sveikinimus netrukus nustelbia daina: dainuodamos sale pražygiuoja sesių brolių gretos, jų įkandini salę užtvindo nekantriai laukianti katučių minia — prasideda Kaziuko mugės įkarštis!

Prakymetis ūmai užverda per visus Jaunimo centro aukštus, kviečia dar kartą jais pasivaikščioti.

Prieš didžiąją salę įsikūrusi Chicago skautininkų draugovė, viliojanti pasivaikšinti kava, tortais, išbandyti laimę loterijoje, kurios visi bilietai pilni. (Beje, loterijos veikė ir kiekvieno tuntu prekyboje). Kavos ir pyragų šioje mugėje netrūksta, nes šalia skautininkų rikiuojasi dar trys kavinės: „Kernavės“ — „Balionų karalystė“, skautų vyčių „Skaitykla“ (originaliai sienas išdekoravusi lietuviškais laikraščiais) ir „Nerijos“ tuntu debeseliais, medžišiais dekoruota „Pakrantėse“.

Antras aukštus nepaprastas ir kvapais, ir pavadinimais, ir išmonėmis. Ten įsikūręs akad. skautų rytietiškas „Orientas“, „Nerija“ kviečia pašaudyti strėlėmis (dart shooting), „Zemaitės“ ir „Neringos“ draugovę „Karnavalo“ kambaryje kviečia „cukrinės vatos“ saldinais; kernaviečių „Kuore“ svečius aptarnauja paukštytės, o „Lituanicos“ oro skautai, apsitamsinę ligi nakties

juodumo, vilioja išbandyti laimę dešimtukais (dime toss) ir pasiklausti kurtinančios muzikos.

Centro požemis kvepia cepeliniais, kugeliu ir panašiomis maisto gudrybėmis. Ar galėtų būti kitaip ten, kur susiburia lietuviai? Užtikrinu, jog „Lituanicos“ ir „Nerijos“ tuntu valgyklos nuostolio neturėjo: laukiančių valgyti eilės ten nusitęsė per visą centro rūsi! Spūsties netrūko nei „Aušros Vartų“ valdytoje kavinėje, kur vyr. skautės ir kandidatės laikė „Itališką kavinę“: ten servuota pizza, pyragai, vidurdieniu vyko vaidinimas ir t.t.

Tokia būtų trumputė šiemetinio Kaziuko apžvalgėlė. Tiesa, juk ir pats jomarkas truko vien akimirka, vos keletą valandų, nors tam ruošiasi visą rudens žiemą, dirbta didžiulio būrio skautų vadovų, tėvų, bičiulių, rėmėjų. Ar reikėtų kartoti, kodėl jie savanoriškai susibūrė ir talkino? Savo širdyse kiekvienas puikiai žino. Vien tik papildytina keletais žodeliais: investavimas buvo prasmingas, o talkinėjimams — visų mūsų nuosirdi padėka.

Užbaigiant šios metinės šventės trumpas pastabas, savo asmeniškai nuotaiką norėčiau išreikšti mažute mugės akimirka. Stovėjau vieno prekykalo kurtėje, akys klaidžiojo šviesaus drožinio kontūrais, kai nelaukiai mintį nutraukė trankus išsiriavusių sesių žygiamo dundesy ir skambios dainos paprastučiai žodžiai: Kai atžygiuos, kai atžygiuos, Kai „Aušros Vartai“ atžygiuos, Aš noriu būti šioj rikiuotėj, Kai „Aušros Vartai“ atžygiuos!

Kažkas užspaudė gomurį, o širdyje buvo taip gera palydėti pražygiuojančius veidus ir dainą. Aną akimirka nei nesuigaudžiau, kas buvo tas keistas jausmas. Dabar jau žinau, kaip, dievaži, žinojau juk visą laiką: Aš noriu būti šioj rikiuotėj! brolis Žū

SKAUTININKŲ SUEIGA

Chicago skautininkų draugovės sueiga įvyks pirmadienį, kovo 14 d., 7 val. vak. sesės. Halinos Moliejienės namuose, 6632 So. Maplewood, Chicagoje. Visos sesės laukiamos.

KAI SUSITELKIAME KARTU

Praėjusių metų Susimąstymo diena privertė Chicago lietuviską skautiją ne vien giliai susimąstyti, bet ir nuliūsti, išgirdus skaudžią žinią, kad mus ir šį gražųjį Kūrėjo pasaulį paliko v.s. Ona Zailskienė.

Saulės ratas greit apsisuko — štai jau metai, ir vėl žvakių liepsnelės simbolizuoja dvasinį skautišką ryšį. Tik mintimis teaprepiamuose toliuose lankome pažįstamas ir nepažįstamas savo seses. Mintys prisiminimų tiltu susijungia ir su tais, kuriems nei laiška beparašysi, nei žodį tarsiši...

Tokį religinį dvasioje prisiminimų tiltą Susimąstymo dienos proga nutiesė Lietuvių Skautų Sesių ir Chicago skautininkų draugovė. Tą vakarą Jėzuitų koplyčioje šv. Mišių metu ant altoriaus rausvais atšvaitais mirkčiojo žvakutės. Lyg mažą gabijios liepsnelę virpančiam delne, skaudaus netekimo šešėliu ir tyliai vargonų preludijai lydinti, nešė ir statė ant altoriaus kiekvienos mirusios sesės, brolio šeimos narys. L. S. Sesių Vyr. Sesių ir Skautininkė v.s. D. Eidukienė išstardavo visą vakarą Chicagoj veikusių ir lietuviškai skautybei savo gyvenimo metus atidavusių mūsų sesių ir brolių. Ir sužibo žvakutės ant Viešpaties stalo — gal visa draugovė jų čia susidūrė... Buvo paminėti vardai kitur mirusių Sesių vadovų, prisiminti ir ką tik į Anapų išėję: v.s. Stasė Gudauskienė ir v.s. Bronius Kloris. Ši tylų vakarą prisiminimų tiltas tampriai sujungė visų rankas ir širdis; dvasios akimis galėjai matyti didelį būrį mūsų organizacijos narių, kuriems vadovavo prieš metus prie jų prisijungusi v.s. Ona Zailskienė. Jos prisiminimai degė trys žvakutės, prie altoriaus atnešus vyro s. Prano ir sūnų — Algimanto ir Artūno.

Pasigirdo tyli, šį vakarą gaudžiai skambanti vakarinė giesmė „Sutek mus, Viešpatie, būrin“. Į Mišių skaitinius, atliktus s. R. Jautokienės, prasmingais atkartojimais jungėsi skautai ir jų šeimų narių pripildyta koplyčia.

Kun. J. Vaišnio, SJ, pamokslas mintys išsklė daug kam gerai žinomas sesės O. Zailskienės būdo savybės: jos dvasinė šiluma, giedriji nuotaika, dėkingumą už didesnius ir ne taip jau reikšmingus darbelius skautiškoj veikloj. Palygino jis abiejų skautų organizacijos įkūrėjų — Lordo R. Baden-Powellio ir jo žmonos Lady Olave — šeimos darnų, su skautybe vispusiškai susietą gyvenimą ir į jį panašų Zailskų šeimos pavyzdį. Jo žodžiai buvo lyg gražūs rėmai gerai pažįstamam a.a. sesės Onutės paveikalui. Labai ryškiai išskilo jis, kai šv. Mišių pabaigoje sesė Ir. Šerelienė perskaitė viena proga tartus velionės žodžius: „Lietuvių tauta yra tarsi milžiniškas ažuolas, kuris savo šakomis ir šakelėmis apgaubia viso pasaulio žemynus. Kiekviena jo šaka ir šakelė ima sultis iš tos pačios Lietuvos žemės, augina tokius pat lapus, tokias pat giles ir šlama ta pačia kalba. Jei nustosime būti to ažuolo gyvosiomis dalimis, tapsime ne kuo kitu, kaip jo nudžiūvusiomis šakomis, be žiedų, be lapų, be šlamesio. Tokias šakas vėjas išmėtys sunykimui ir jos pavirs tik trąšomis, kad augtų ir klestėtų kitos kilmės ažuolai — kitos tautos, kitų tautų vaikai...“

Ir aukos, prie altoriaus neštos Vyr. Sesių ir Skautininkės v.s. D. Eidukienės, ir LSS Tarybos pirmininko v.s. S. Miknaičio, ir sakykla, papuošta žalia rūtėle lietuviško audinio fone, tamprių mazgo surišta juosta darė šį vakarą išskirtinai skautišką. Tyliau ramiai balsojo sesė

lienė perskaito buvusios Vyr. Sesių ir Skautininkės J. Augustaitytės-Vaičiūnienės anuomet sukurtus posmus, lyg duotus nurodymus kaip eiti per gyvenimą mūsų pasirinktu skautišku keliu:

Sužibus žvaigždei danguje vakare, Susimąstyki, pagalvok, nurink... Ir patikėki viską Dievo valiai — Draugovę, skiltį — viską kas yra aplink!

Pabaigoje jautriu žodžiu s. Pr. Zailskas šeimos vardu dėkojo už šį dvasinės paguodos pilną susitelkimą vakarą, tardamas: „Aš manau, kad šią valandėlę ir mūsų brangios Onutės velė yra čia, kartu su mumis...“

Pro koplyčios vitražus sunkėsi vakaro tamsa. Vakara seka naktis. Palapsniui tilstantys „Ateina naktis“ ir „Marija, Marija“ giesmių aidai lydėjo išeinančius iš šio dvasinės ramybės būklo.

Po Mišių sesės ir broliai skubėjo atsiveikinti su žemės kelione staiga baugisia veiklia, ilgamete Sesių nare v.s. STASĖ GUDAUSKIENE, prieš eilę metų buvusia LS Sesių vadovė, Sesių garbės grynėja. Šerelienės patalpa buvo pilna velionės skautiškos veiklos bendradarbių ir bičiulių. Karste gulinėja sesė puošė prie jos šono padėti ankstyvieji pavasario žiedai. Antiby garbės sargyboje stovėjo skautininkų dr-vels narės; vėl pasigirdo sesės Irenos nuostabiai gražiai paskaityti Bern. Brazdžionio eilėraščio posmai, tarti keli su velione atsiveikinti žodžiai, dar kartą bendrame rate, kartu su velionės šeimos nariais, sugiedota „Ateina naktis“.

Ir vėl teko pamąstyti apie trapų ir trumpą žmogaus gyvenimą čia, kur jam Kūrėjo duotas toks trumpas laikas atlikti įsipareigojimus Dievui, Tėvynei ir artimui. Vasario 22 dienos vakaras tikrai buvo gilaus susimąstymo ir rimties vakaras: Širdyse dėkojom Kūrėjui, kad leido čia mums visiems susitelkti ir taip prasmingai atžymėti šį metų Susimąstymo dieną. Didelės padėkos vertos LS Sesių ir Chicago skautininkų dr-vels, vadovaujama s. Ald. Palukaitienės, suorganizavusi giliai išmąstyta susitelkima, šio vakaro simbolikai davus tokius gražius rėmus. Tebūna tai pradžia kasmetinio tokio Susimąstymo dienos paminėjimo! v.s. Sof. Jelionienė

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje
Kovo 14 d. — Skautininkų Draugovės sueiga.
Kovo 20 d. — Vyr. skautių ir gintarių kavutė Jaunimo centre. Ruošia LSS Vyr. skautių skyrius.

Kovo 20 d. — Jūros skautų bendra sueiga ir CPR kursas Jaunimo centre.
Balandžio 17 d. — Karjerų diena prityrusiems skautams, Jaunimo centre.
Balandžio 17 d. — Jaunesniųjų skautų,čių meno paroda Jaunimo centro mažojoje salėje.

Gegužės 22 d. — Jaunesniųjų skautų,čių „Skautorama“ Jaunimo centre.

Washingtonė
Kovo 20 d. — Kaziuko mugė.

Clevelande
Kovo 13 d. — Kaziuko mugė DMNP lietuvių parapijos

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00 \$28.00 \$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00 \$28.00 \$20.00
Užsienyje	\$47.00 \$28.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00 \$27.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Redakcija straipnius taisy savo nuožitra. Neusnaudotų straipnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto sustarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkato. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Nė vienas nėra laisvas, jei jis nėra pats savęs viešpatas. *Claudius*

KAVUTĖ VYR. SKAUTĖMS

LS Sesių Vyr. skautių skyrius sekmadienį, kovo 20 d., 10 val. ryte Jaunimo centro 203 kmb. ruošia kavutę — pabendravimą visoms Chicagoje ir apylinkėse gyvenančioms vyr. skautėms ir gintarėms. Dalyvaukime visos!

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446 Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004 Prima ligonius pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIO OFISŲ PERĖMĖ

DR. VIJAY BAJAJ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2434 West 71st Street Tel. HE 4-5849 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

DR. ANT. RUDOKO KABINETA PERĖMĖ

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. — GR 6-2400 Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. — 233-8553 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JO KŪSA VAIKU LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas 3925 West 59th Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždarai

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA CHIRURGAS 2659 W. 59 St., Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS Pensininkams nuolaida 2436 W. Lithuanian Plaza Court Chicago, Illinois 60629 Tel. 925-8288 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE KŪDKIŲ IR VAIKU LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILJIA LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA Clear Ridge Medical Center 6745 W. 63 St., Chicago, Ill. Ofis. tel. 586-2611 Answering Service — 374-4828 Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS 4600 W. 103 St. Oak Lawn Tel. 423-8380 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-1-4 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

DR. J. M. ŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-mos ir Campbell Ave. kampas) Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“ 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždarai treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 West 71st Street Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofis. tel. 586-3166; namų 381-3772

Clevelando skautai sparčiai ruošiasi Kaziuko mugėi dirbdami įvairius muginukus. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelandietis brolis Muliolis dirba Kaziuko mugėi. Nuotr. V. Bacevičiaus

LAISVO APSISPĖNDIMO BANGA

Antiguos sala — tas kelis Karibų jūroje, buvusiam Britų Vakarų Indijos salyne. Užkopis ir aukščiausiajį jos kalvą, atsiveria vaizdas, kurį regėjo Kristupas Kolumbas, atėjęs šią salą beveik prieš penkis šimtus metų: vulkaniniai kontūrai, tropinė augmenija, o žvelgiant į pietryčius — beribis vandenynas... Antigua priklauso tajam fantastiniam pasauliui, Pietų Amerikos „vienatvei“, apie kurį rašo Nobelio literatūrinės premijos laureatas Gabriel Garcia Marquez.

Po Kolumbo, dėl Antiguos varžysis ispanai, prancūzai ir angliai, kurie galų gale laimėjo. Vietinai indėnai bus išnaujami, jų vietą užpildys iš Afrikos atvežti vergai — pigi darbo jėga plantacijoms. Antiguos veidė šandien įrašyti kontrastai tarp gamtos grožio bei augmenijos vėslumo, iš vienos pusės, ir gyventojų skurdo, jų medžiaginio atsilikimo, iš kitos. Išvietintų afrikičių butis pridengta britų kultūros sluoksnio: sala padalinta į britiškas „parapijas“, gimnazistų uniformos britiškos, ant užgesusio vulkano salos sostinėje stovi anglikonų katedra.

Ši sala, šis Karibų pasaulis — kas begali būtų toliau nuo Lietuvos, nuo jos patinčių lūkesčių, jos problemų! Tai kodėl, būnant Antiguoje, mintys nenustojia krypsius į Lietuvą?

Gal todėl, kad vos prieš pusantį metų Antigua tapo nepriklausoma valstybe. Laisvo apsisprendimo banga, po Antrojo pasaulinio karo užliejusi Afriką bei Aziją, 1981 metais pasiekė ir šią Karibų jūros salę. Jos 75,000 gyventojų, vergų palikuonys, šandien — suvereninės Antiguos piliečiai.

Pirmajam karui pasibaigus, laisvo tautų apsisprendimo idėja triumfavo Vidurio-rytų Europoje. Lietuva, Latvija ir Estija atsikratė imperijos varžtų ir tapo nepriklausomomis valstybėmis. Antiguos skurdas ir nepritekliai primena tėvų pasakojimus, senų žmonių prisiminimus apie Lietuvą 1918, 1919 or 1920 metais. Svetimų valdžia, karai, revoliucijos buvo taip nuolios šali, kad reikėjo pradėti nuo tuščių laukų ir aruodų. Bet naujai atsikūrusi valstybė turėjo nepaprastai kapitalą, vertingesnį už užsienio valstybių pasoklas. Tai buvo tautos meilė, istorinis sąmoningumas, pasiukojimo dvasia. Ir kai 1940 metais Stalino armijos pradėjo žygį į Vakarų imperiją atsitatyti, Lietuva jau buvo neatpažįstamai pasikeitusi. Nepaisant klaidų ir trūkumų, jau buvo padėti tiek medžiaginiai, tiek kultūriniai pamatai,

ant kurių ir šandien laikosi daug to, kas Lietuvoje geriausia. Tai Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis, apie kurį sovietų žurnalistai ir pareigūnai kalba su pagieža ir panieka, kurį jie stengiasi ištrinti iš lietuvių sąmonės ir palaidoti po šiukščių bei išpūstos statistikos klotu.

Antigua skiriasi nuo tokių Karibų jūros salų, kaip Vilniaus „Tiesoje“ liaupsinama Kuba ar Granada. Antigua engė ir išnaudoję britai visgi suteikė jai nepriklausomybę; iš Britanijos Antigua paveldėjo taip pat ir parlamentinę demokratiją bei pagrindines laisves garantuojančią konstituciją. Antiguoje nerasi didžiulių plakatų su vado — nemirtingo genijaus a la Castro profiliu; beveik nematyti uniformų; gyventojų neparalizuoja slapotosios policijos baimė. Pagal sutartį tarp Washingtono ir Antiguos vyriausybės, saloje veikia JAV aviacijos ir laivyno bazės; jų ateitis priklauso nuo salos vyriausybės sprendimo.

Prieš naująją valstybę — ilgas ir sunkus kelias. Kraštinė neišsivysčiusi sala-valstybė grumiasi su nepaprastomis ekonominėmis problemomis, paveldėtomis iš kolonijinės praeities. Beturė Antigua dar didelė dalimi priklauso nuo užsienio kapitalo. Ar ji sugebės suderinti demokratiją ir ūkinės pažangos procesą — atviras klausimas. Tačiau naujai nepriklausomoje šalyje jaučiamas atsargus optimizmas. Ypač pasitikima švietimo galybe — pradinis mokslas privalomas, veikia pedagoginiai institutai. Į jaunimą žiūrima su ypatinga vilnimi.

Antigua — beveik 50 sykių mažesnė už Lietuvą gyventojų skaičiumi, 150 sykių mažesnis už Lietuvos plotą. Antigua, kur tik dabar pradeda formotis tautinė-valstybinė sąmonė ir kultūra, šandien nepriklausoma valstybė. Lietuva, istorinė tauta, išvysčiusi savitą kultūrą, šandien sovietinės — paskutinės pasaulio imerijos dalis.

Vertiname Jungtinių Tautų debatų užrašus. Kaip iškalbingai Sovietų Sąjungos delegatai gynė Antiguos ir kitų Karibų jūros salų teisę ir nepriklausomybę! Teisė laisvai apsispręsti, kalbėjo jie, yra kiekvienos, kad ir mažiausios nacijos šventa teisė!

Zvelgiame į Atlantą nuo aukščiausios Antiguos kalvos. Ar tautų laisvo apsisprendimo banga sustos, nepasiekusi Lietuvos?

O gal ši banga — nesustabdoma...
A. Lis

KOMUNIZMAS LOTYŲ AMERIKOJE

Kontinentinėje Pietų Amerikoje didesnio pavojaus iš komunistų pusės šiuo metu nėra, rašo Richard F. Staar, Hooverio instituto Tarptautinių studijų sekcijos direktorius. Nė vienoje Pietų Amerikos valstybėje jokia prosovietinė ar šiaip komunistinė partija nestovi arti politinės valdžios (nors terorizmo pasitaiko) Vienintelė išimtis — greta Venecuolos esančioji Guyana (toji pati, kur 1979 m. masiškai nusižudė Jim Jones'o sekta), kurios politika, nors ne formaliai leninistinė, vis dėlto lygiuojasi daugiau į Rytus negu Vakarus.

Kitaip yra Centro Amerikoje. Čia komunistai įsitvirtinę net trijose valstybėse: Kuboje (nuo

1959 m.), Grenadoje (nuo 1979 m.) ir paskiausiai metu Nikaraguoje (kur jie veikia „sandinistų“ vardu). Keturtojoje — Salvadore — siaučia karas, kurį komunistai turi gerų galių mybių laimėti. Kitur taip pat reikiama leninistiniai teroristai ar stipriai komunistiniai sąjūdiai. Iš demokratinio keliu žengiančiųjų didesnių Centro Amerikos šalių reliatyviai pačios saugiausias: Costa Rica ir Meksika. Kita viltinga prosvaitė: Jamaica, kuri buvo bekrantanti į komunistų bučių, 1980 m. laisvais rinkimais pasisakė už demokratiškes proamerikietiškas vyriausybės.

ŠVENTRAŠTIS IR JO VERTIMAI

Atsakymas prof. A. Maceinai į jo atvirą laišką

Esu pratęs atsakyti į kiekvieną privatų laišką. Tuo labiau jaučiu pareigą atsakyti į atvirą laišką, kurio prof. A. Maceina dar kartą kritiškai pasisako dėl mano paruošto ir išleisto N.T.I. — Keturių Evangelijos ir Apaštalų Darbai. Bijau tačiau, kad su atvirais laiškais mes vargu ar pasieksime, ko siekiame. Būtų buvę geriau privčiai pasidalinti mintimis. Taip lengviau vienas antrą suprasti. Juk iš tikrųjų principiniai nesame toli vienas nuo antro. Skirtumai liečia daugumoje metodą ir tik kai kur egzogenius klausimus. Asmeniškai diskutuojant, nesunkiai būtume susitarę, o per spaudą sunku išvengti polemikos, ir lengva sukelti tam tikro erzelo, laimint pritariančių, bet taip pat ir priešingai nusistatusiųjų. Placiai gi visuomenė tokie ginčai vien nuobodą išaukia.

Mielas Profesoriau, Jūsų kritiškai pasisakymas man asmeniškai nėra nemalonus. Esu dėkingas už pastabas. Žinau savo ribotumą ir savo paruošto vertimo netobulumus. Mane stebina tačiau Jūsų, Profesoriau, teigimų griežtumas. Gaunasi įspūdis, lyg būtumėte tikras ir laisvas nuo abejones bei baimės, jog ir Jūs galite suklysti, arba bent neteisingai suprasti kitą, ypač tuose klausimuose, kurie neįeina į Jūsų mokslinio pasirengimo sritį. Manau, kad, bent kai kuriais atvejais, galėtote formuluoti teigimus sąlyginai-hypotetinė forma.

Po šių įvadinių pastabų noriu pasiaukinti dėl kai kurių kritiškų Jūsų teigimų, tikėdamas, kad tai neapsunkins skaitytojų, o mums leis geriau vienas antrą suprasti.

1. Kalba. — Kas kuria kalbą? Kas ją palaiko gyvą? Jūs esate linkęs pirmąjį vaidmenį skirti profesoriams. Man gi atrodo, kad tauta-žmonės yra tikrasis kalbos šaltinis. Profesoriai-kalbininkai visų pirma studijuoja žmonių šnekamą kalbą, paskui ją apiformina, retušuoja ir įremina, jei taip galima išsireikšti naudojantis pavalkos panašybe. Lotynų ir graikų (klasine) kalbos yra negyvos. Jas profesoriai studijuoja, kad gyvomis nepadarą. Kaip nepadarė gyva kalba kai kurie kalbininkai esperanto kalbos. Ne kalbininkai iš universitetų katedrų sukūrė įvairius atskirose kalbose dialektus ir išitas kalbų šeimas. Jos kilo, dialektai atsirado, iš kintančių, žmonių šnekamų kalbų. Profesoriai išskodami naujumų, sukuria naują žodžių ir tam tikru būdu praturtina kalbą, bet anie terminai tampa gyvi tik jei yra pasisavinami šnekamojo kalboje. Daugelio profesorių rašomoji kalba yra ne tik svetima, bet net ir nesuprantama eiliniams žmonėms.

Jūs man prikišate, kad aš vietoje „žmogus-antropos“ — išverčiau „asmuo“. Vadinasi,

PREL. LADAS TULABA

ne visur žodiškai vertiau! Kas yra asmuo, visi žino. Bet ar visi supranta Jūsų kai kuriuos naudojamus terminus, kaip „atveika“, „atsajus“, „jitaigavimas“ ir kt.? Eiliniai žmonės vargu ar juos supranta. Taigi Jūsų cituojamo K. Rahner'io nesilaikau ne tik aš, bet ir Jūs. Manau, jog šiuo nenusikalstame. Juk gyva kalba turėja ir kinta. Tiesa, kai kurie naujūnai nėra žmonių pasisavinami, nes yra nevykę. Jūs pats žinote, kad nepriėjo J. Skvirecko siūlymas vietoj „Bažnyčia“ vartoti „Eklezija“. Nemanau, kad prigytų ir „Tėviškos ziburių“ naudojimas „Bendrija“ vietoj „Bažnyčia“.

Labai pritariu, kad liturginiam naudojimui reikėtų paruošti galimai sklandžiai ir pilnai aiškia kalba Šventraščio tekstus. Savo vertimo aš neruošiau liturginiam naudojimui. Jį skyrčiau kunigams, kad galėtų naudotis ruošiant sakramentinius pamokslus. Jei sveikata ir laikas leis, paruošiu ir išleisiu sekmadieniams pamokslų ciklus, remiantis evangelijų tekstais, kurių vertimus, skaitant sklandesne ir liturginiam skaitymui tinkama kalba, paduosiu kiekvienos homilijos pradžioje.

Kai kurie kalbininkai priekaištai, kuriuos Jūs darote, nurodymas daugiau ar mažiau tikslinius išsireikšimus vienur kitur yra pagrįsti ir priimtini. Kai kur tačiau Jūsų pastabos yra pernelyg dogmatiškos ir dėl jų aš turiu skirtingą nuomonę.

Nesuprantu, kodėl Jums nepatinka žodis „privaciai“, kurį aš kai kur vartuoju. Bet juk tai tikrai lietuviškas ir kontekste pilnai išsireikšiantis evangelisto mintį. Jūs įmatote šio žodžio panaudojimo pavojų įpulti ir gnosticizmo klaidai. Tai jau tikrai per daug. Kristus kalbėjo viešai-miniai — ir privaciai — apaštalam. Miniai dažnai kalbėjo panašybe, nes minios, žmonės, daugumoje priešingai nusistatę, nebuvo vertę gauti specialią apreiškimo malonę. Štai paties Jėzaus žodžiai: „Dėl to panašybe jims kalbu, kad jie žiūrėdami nemato ir klausydamiesi negirdi, nei supranta. Ir išipildė jiems Izaijo pranašystė: — Girdėte ir girdėsite, ir nesuprasite; žūrėte žūrėsite ir nematysite“ (Mt 13, 13-14). Apaštalai tačiau turėjo pilnai suprasti išganymo paslaptį, nes jas vėliau turėjo skelbti eidami į visas pasaulio šalis, todėl jiems, tik jiems, kalbėjo privaciai ir viską smulkmeniškai išsiaiškino. Evangelistas Morkus pastebi, sakydamas: „Ir daugeliu tokių panašybių jis skelbė žodį, kiek jie pajėgė suvokti. Be panašybių jis niekas nekaltėjo. Bet savo mokiniams visa išsiaiškino“ (Mk 4, 33-34). Ir kita proga tas pats evangelistas šitaip rašo: „Ir, kai jis vienas radosi, iei klausė, tie kurie su juo buvo prie jo, apie

panašybes. Ir jis jiems sakė: — Jums duota Dievo karalystės paslaptis, o pašalinams viskas vyksta panašybe“ (Mk 4, 11). Jėzus kalbėjo viešai ir privaciai. Privaciai jis kalbėjo būdamas vienas su apaštalais bei rinktiniais mokiniais. Kalbėti privaciai nėra tas pats ką sakyti patyloiam. Gr. kat'idian nurodo, kad Mokytojas tik jiems, t.y. tik apaštalam kalbėjo: taigi privaciai, o ne patyloiam.

Kai kurios citatos iš mano vertimo nurodomos kaip tikros graikybės, todėl nepriimtinos. Aš graikybės nelaikau baisyne mūsų kalboje, nes graikų kalba mūsų kalbai yra itin artima, kaip žodyne, taip ir gramatikalinėse formose. Būtų tikrai gera, kad mūsų kalbininkai stengtųsi galimai geriau pažinti graikų ir lotynų kalbas. Tai yra būtina lyginamajai kalbotyrai studijoti, o tuo pačiu tiksliau pažinti mūsų kalbos formas bei nustatyti paskirų žodžių kilmę, kad nebūtų laikoma barbarizmas, kas tikrumoje barbarizmas nėra.

2. Komentarai. — Nenuostabu, kad Šventraščio tekstai nėra lengvai suprantami. Juk tai Dievo žodis. O Dievas yra paslaptis. Ji galime save protu tik labai neteigiamai suvokti. Sv. Paulius aiškiai teigia: „Mūsų pažinimas dalinis ir mūsų pranašystės dalinės... Dabar mes regime lyg veidrodyje, mėšlino pavidalu, o tuomet (amžinybėje) regėsime akis į akį. Dabar pažįstu dalinai, o tuomet pažinsiu pilnai“ (1 Kor 13, 9,12). Jėzus priminė ir pabrėžė, jog visi bus „Dievo mokomi“ (Jon 6, 45), bet drauge pridūrė, jog Tėvą pažįsta tik jis — Sūnus (Jon 6, 46), ir kam jis — Sūnus panoręs apreiškinti (Mt 11, 27). Štai kodėl siekiant supratinti Dievo ikvėptas knygas neužtenka vien mokslinio pasirengimo, vien gilių studijų, bet reikia dar ir šv. Dvasios apšvietimo. Vadinasi, bet studijų reikia dar maldos bei nuolankaus atsidavimo į Dievą. Sakau „nuolankaus atsidavimo“, nes Kristus dėkojo Tėviui, kad išganymo paslaptis paslėpė nuo išmintingųjų ir apreiškė mažiausiems (Mt 11, 25).

Jūs, Profesoriau, ironiškai atiliepiate, ir tikrai nuorūdiu prisipažįnima, kad mano vertimas ir aiškiniškai turi daug trūkumų gal dėl to, jog per mažai meldžiausi. Bet aš šį prisipažinimą kartoju, nes esu tikras, kad Šventraščio supratinti reikia šviesos iš dangaus. Noriu Jūs užtikrinti, jog studijavau, kiek man tai buvo įmanoma. Studijavau įvairius komentarus. Turėjau prieš akis skirtingus vertimus. Visa tai padėjo, kad galu teigti, jog, laikantis Bažnyčios nurodymų, galima, jei ne pilnai išsiaiškinti, tai suprantamai paaiškinti kiekvieną, net sunkiausiai, evangelijų tekstą. Norėčiau, kad Jūs, ten kur randate neaiškų išsireikšimą, užuot teigtų, jog

ikvėptasis rašytojas perdavė nesuprasdamas aramaiško išsireikšimo, pastudijuotumėte gerus komentarus, kuriuos rašė tie, kurie gerai pažino aramų ir graikų kalbą. Manau, jų duodami paaiškiniškai Jus įtikins.

Kartoju, kad Jūsų nurodomi tariamieji nesuprantami išsireikšimai, man tokiais neatrodo. Kodėl nesuprantamais laikote Jėzaus žodžius: „Palikite mirusius laidoti mirusiuosius“. Man atrodo mintis visai aiški. Kristus, kaip kitais atvejais, taip ir šiuo pabrėžia, jog virš visko reikia rūpintis sielos išganymu. Tai seka iš konteksto. Kai vienas iš mokinių Jėzui pareiškė, jog yra pasiryžęs jį sekti, bet prašo leisti pirma palaidoti tėvą, jam atsakė: „Sek mane, ir palik mirusius laidoti mirusius“ (Mt 8, 22). Šiuo Jėzus nurodė, jog Dievo ir sielos reikalus reikia statyti virš, net ir kilniausių žemiškų pareigų. „Palik mirusius laidoti mirusius“, — greičiausiai buvo patarlinis išsireikšimas. Bet Kristaus lūpėse jis turi giliai dvasinę prasmę. Žemės reikalais reikia palikti rūpintis tiems, kurie gyvena tik žeme. Šios rūšies žmonės biblijeje kalboje laikomi mirusiais. Kas gyvena pasauliui, o ne Dievui; žemei, o ne dangui, tas dvasiniai yra miręs. Kristus ir šv. Paulius vėlnia nurodo kaip šio pasaulio kunigaikštį (Jon 12, 31; 14, 30; Ef 6, 12). Apaštalas gi Jonas teigia, kad „pasaulis yra piktojo galoje“ (1 Jon 5, 19). O kas yra piktojo valdžioje, dvasiniai yra mirę.

Minimas Kristaus įspėjimas bei paraginimas yra aktualus ypač mūsų dienose, kai altoriai atgėžiami ir žmonės, o ne į Kristų tabernakulyje; kai žmogus, ne Dievui, siekiama visų pirma tarnauti; ir kai visa tai skelbiama net iš sakyklų.

Jūs teigiate, kad komentarai esą reikalingi tik tie, kiek paaiškina Šventraščio įvykių aplinkybes. O nei Komentarai visų pirma turi siekti atkelti ikvėptojo teksto mintį. Juk, kaip rašo šv. Paulius, — „kiekvienas ikvėptas Raštas yra naudingas mokyti, barti, taisyti bei auklėti teisume, kad Dievo žmogus būtų tobulus, paruoštas kiekvienam geram darbui“ (2 Tim 3, 16-17). Bet šiam pasiekti yra būtini paaiškiniimai, nors tekstas būtų ir geriausiai išverstas. Bažnyčia visada reikalauja, kad prie Šventraščio vertimų būtų pridėti bent trumpučiai paaiškiniimai.

Aš nesileidžiau į literalinę kritiką. Visą dėmesį kreipiau į teksto minties išsryškimą. Jums mano aiškiniimai nepatinka. Juos laikote vien atpasakojimu. Jie Jūsų neįtikina. Ką galu daryti? Apgailestauju, bet nesistebiu. Juk ir Jūsų veikaluose randama teigimų, kurie daugelio neįtikina, ir yra laikomi nepriimtiniais.

3. Imprimatur. — Jūsų teigimas, kad aš pats sau esu suteikęs „imprimatur“ yra neteisingas ir įžeidžiantis Romos Vikariata. Būkit tikras, kad mano

vertimui „imprimatur“ buvo duotas pilnai laikantis bažnytinio nuostatų. Rankraštį atidžiai patikrino kompetentingi ir lietuvių kalbą mokantys asmenys. „Imprimatur“ buvo suteiktas tik kai tikrintojai davė „nihil obstat“. Norėčiau manyti, kad Jūs buvotė suklaidintas vieno ar kito informatoriaus.

Teigimas, esą visi indeksuoti veikalai pradžioje turėję „imprimatur“ yra nepagrįstas. Gal buvo vienas antras atsitiktimas, kad veikalas išleistas su „imprimatur“ vėliau pateko į indeksą. Tačiau teigti, kad visi indeksuoti veikalai pradžioje turėję „imprimatur“ yra neteisinga. Savo teigimu netiesioginiai mane išspėjate, kad ir mano vertimas galis atsidurti indekse. Manau, kad tai neįvyks. Bet, jei įvyktų, nuolankiai priimčiau Bažnyčios sprendimą.

4. Eucharistija. — Eucharistiniuose Šventraščio tekstuose visur nurodoma, jog kraujas išliejamas už daugybę, vartojant gr. žodį „polius“. Taip vertė ir Vulgata, panaudojant lot. pro multis. Visumai nusakyti graikų kalboje, net ir pačiuose eucharistiniuose tekstuose, vartojama žodis „pan“. Modernieji liturginių tekstų vertimai kai kuriose kalbose paduoda „už visus“. Tai tikriausia protestantiška įtaka. Tiesa, kad gr. „polius“ pažymi kartais neabrėžtą gausybę. Bet visuotinumas nurodoma žodžiu „pan“, kaip tai jau pabrėžėme. Teologiškai nesunku suprasti, kodėl visi ikvėptieji rašytojai panaudojo „peri poloon“, o ne „peri pantoon“. Mat, panaudojant „peri pantoon“ reikėtų suprasti, kad nė vienas neprazū, kadangi Kristus auka negali eiti veltui. O mes iš Apreiškimo žinome, kad bus tokių, kurie nebus priimti į dangaus karalystę. Tiesa, kad Kristus siekė save Auka visus prieš save patraukti, visus išganyti. Bet jis taip pat žinojo, jog bus tokių, kurie nepasinaudos jo atperkama Auka; bus tokių, kuriems būtų buvę geriau, jei jie nebūtų gimę (Mt 26, 34-35). Štai kodėl manome, kad konsekracijos liturginiame tekste tiksliau yra versti „už daugybę“, o ne „už visus“.

Pripažįstate, kad eucharistinė Auka yra tikra Auka, kuri išoriniai realizavosi mirimui ant kryžiaus. Pabrėžiate tačiau, kad aukojimo vyksmas yra skirtingas. Tuo niekas neabejoja. Ant kryžiaus Išganymojo aukojimo nusidėjėliai žmonės, o Paskutinėje vakarienėje Dievo Avinėlis paaukojė pats save už nusidėjėlius žmones, kad juos išgelbėtų nuo amžinos mirties. Ant kryžiaus Jėzus regimu būdu paaukojė savo fizinę gyvybę, o Eucharistijoje jis aukoja save-Dieva Žmogų-neregimiu būdu duodamas gerti savo kūną ir valgyti savo kraują, kad pašvęstų žmogų su kūnu ir siela, ir taip užtikrintų amžiną gyvenimą.

(Bus daugiau)

DUOBĖS

JURGIS JANKUS

— Ir Danutė nori tavęs. Dabar abu turbūt ieško, — pridėjo.

— Tegų paieško, — skausmas išsiveržė piktumu. — Ar aš koks daiktas, kad gali, kada panorėję, paimti ir vėl, kada panorėję, numesti?

Valandėlę ėjom tylėdami. Saulės išdžiovintos klebono rugienos žibėjo, kaip palietas auksas. To žibėjimo siauras takas bėgo įkalni ligi kapinių, stiga kaulūžo klevų šešelyje ir dingto. Toliau nebuvo saulės, ir jam nebebuvo kur bėgti. Bėgo, bėgo ir nulūžo, kaip trapus aukso dugne sidabrinio stiklo raizgyns ar kaip mano paties svajonė.

Vitalija vėl ėmė pasakoti, kaip motina, į stakles pasisodinus Danutę, tiesė visiškai naują raštų lovatieses. Ir ją pačią vis šaukia padėti. Danutė niekada nebuvo stipri staklėse, o motina ne visada išbrėžinių ir raštų susigaudo. Vėliau žada dar ir staltieses užsimesti, bet ji pati vargu ar bespės padėti. Nebent kokį sekmdienį tam tyčia parvažiuotų.

— Kartais suima noras susidėti lagaminėlių ir išnykti. Tegų sau žinosi vienos. Bet vėl gaila seers. Jeigu ji nesitvertų džiaugiamu, būtų kitaip, bet dabar vis tokia, lyg šlapui maišui per galvą gavusi. Kodėl, neateini? Gal Danutėi akys prašviesėtų.

— Syki nudegintas, nebeneriu tos pačios vietos bedilginti.

— Sakai, būsi kietas ligi galo.

— Ne kietas, bet kitaip neišeina. Jeigu duris uždarė, jeigu žinau, kad jų neišlausiu, kam savo pečius bedaužyti.

— O ar mėginai, kai durys buvo atviros? Gal ji net labai ilgai stovėjo prieš duobas.

Pasijutau, lyg būčiau kaltinamas, kam Antanas ne jai pasipiršo. Būčiau turėjęs daug kuo pasiteisinti. Kad diplomatas dar nebaigtas tvarkyti, kad darbo neturiu, kad tėvas būtų piestu stojes ir, užuot vežęs mozerį į dailias lentutes supjauti, būtų tokiam žentui duris atidaręs ir keliu į užpakalį dar pastūmėjęs. Daug ką galėjau pasakyti, bet užsivėriau ir kaltinimą atmetčiau kaltinimu:

— O tu pati ar mėginai?

— Ką? — sustojo ir atsisuko į mane.

— Antana?

— Antana? Kas man Antanas?

— Tas pat, kas man Danutė.

— Sapnuoji?

— Žinoma, jeigu dabar ne čia vaikštai, bet kur nors miegu, tai ir tavo ašaras sapnuoju.

— Kokias ašaras? — nusisuko.

Paėmęs už pečių atgėžiau į save ir nykščio pilveliu nubraukiau vieną išriedėjusią ašarą, paskui kitą. Ji staiga įrėmė galvą į krūtinę ir ėmė verkti, bet greitai atsitiesė, papurtė galvą.

— Kada išvažiuoji? — paklausė.

— Žadu kitą savaitę.

— Aš dar už dviejų. Bet ir tai gerai. Gerai, kad turim kur išvažiuoti.

Čia abu sutarė: kai nieko nebegali pakeisti, gera, kad gali kur išvažiuoti. Gali, bet ir negali. Lengva pasakyti, kad gali.

Palydėjau iki šventoriaus kampo.

— Iki pasimatymo kur nors, kada nors, — pasakiau.

— Neini kartu?

— Nenoriu. Jau sakiau.

— Tai kas. Antano nepadilginsi, bet Danutę galėtum, ko ji tokia višta. Kai du suėmė, ir nebeatlaikė.

— Danutės dilginti tai nenoriu. Po metų, gal ir dar greičiau, pati pasidilginsi, o Antanui tai viskas kaip vėduo, nu žąsies. Sakysi ką ar ne — jam

vistiek. Pagaliau ir sakyti nėra ko.

— Gali nueiti ir pasakyti, kad į pabrolius neisi.

— Nueiti? Kam? Žino, kur gyvenu. Tegų ateina, tada ir pasakysiu. Pirma tegų pats paprašo.

Vėl ėmė kilti piktumas. Vitalija gal tai pajuto, kad ilgai žiūrėjo tiesiai į akis, paskum pasuko atgal su manim.

— Gal ir gerai, — eidama šnekėjo. — Tegų. Mano, kad visas pasaulis turi sukintis apie jį. Žinai, ką jis vakar pasakė? Girdi, darykim deves vestuves vienu kartu. Jis su Danute, o man su tavim. Norėjau akis iškabinti. Nežinau, kas būtų buvę. Jau dariausiu su kuo duoti. Ir būčiau davusi. Be jokio žodžio. Tik pyktis, ir viskas. Gerai, kad buvo Danutė. Tai ta taip sudebekino vyruką, kad tas tuoj nuleido akis ir čia pat ėmė atsiprašinėti. Ir jos, ir mane. Turbūt pirmą sykį pamatė, kokį riešutą ima. Nemanys, Danutės ant piršto nevynios. Mane gal ir vniotyti, bet ne ją. Ir kaip aš buvau į jį nusiziūrėjęs? Taip pasiutusiai, kad ne sykį net verkdavau.

— O dabar? — paklausiau ir tuoj susigriebiau ne vietoj šsišokęs. Bet ji nesupurkštavo, nenusisuko.

— Dabar? — tyliai pakartojo mano klausimą, nepakeldama akių nuo tako. — Dabar pamačiau daug ką, ko pirma nemačiau, ir vistiek nežinau. Vistiek skauda. Kartais kaip dantį gelia. Galva sako vienaip, o viduje kažin koks kipsas įlindęs nepalaidžia ir tiek. Juk ir pirma žinojau, kad jis tikrai šėlūnas. Toks buvo gimnazijoje, toks akademijoje, toks visur kitur. Pamato kur naują mergaitę, ir eina per laukus, kaip išprotėjęs bulius. Ir vistiek. Kai pasitrunkęs vėl į mane atsisukdavo, rodiėsi, kad geriau ir neberekia. Sakiau, renkasi ir tegų. Nesikabinau ant kaklo, nesiplėšojau. Nesiplėšiosiu nė dabar. Perdegs. Žinau, kad perdegs. Tik noriu greičiau išvažiuoti. Kam turim jiems po kojų maišytis. Tegų sau. O tu vistiek užėik, — patylėjusi pasuko ir kitą pusę. — Kam rodyti kitiems, kad kažin kas atsitiko ne taip. Motina jau pasigiedo. Ir Danutė.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

GRAŽIAI PAMINĖJO A. A. IZIDORIŲ VASYLIŪNĄ

Retai kada taip atsitinka, kad amerikiečiai minėtų kiltaučius bet kuria proga. Bet, štai, Heritage Center of the Cambridge Public Library, Cambridge, Mass., išsintinęjo pakvietimus: „You are Cordially Invited to Honor the Memory of Izidorius Vasyliūnas A True Son of Lithuania and to remember Lithuanian Independence Day, Sunday, February 27, 1983“.

Tą vasario 27 d. įėjė į tą Cambridge biblioteką nuste-bau. Didžiuliam kambaryje netoli vidurio dvi atidaros spintos su knygomis ir tautinėmis lėlėmis bei drožiniais. Viena iš tų spintų lietuvių. Tarp tų dviejų spintų rėmuose didelis mūsų tautos herbas Vy-tis. Kiek toliau prie sienos spintos su knygomis. Vienoje pusėje italų, kitoje lenkų, o viduryje lietuvių. Aukščiau lietuvių spintų kabo Vytauto Didžiojo paveikslas su užrašu: Vytautas the Great. Spintose lietuvių anglišką enciklopediją ir vi-sa eilė kitų knygų, net ir Meš-kiukas Rudnosiukas. Žemiau laikraščio „Dirvos“ komplek-tas praėitų ir net šių metų iki paskutinio numerio. Taip pat žurnalas „Lietuvių dienos“.

Virš vienos spintos Elenos Vasyliūnienės pieštas paveikslas su užrašu, kad jis dedikuojamas muziko Izidoriaus Vasyliūno prisiminimui.

Labai gražus bibliotekos kambarys ir gražiai sutvarkytas. Tik teko sužinoti, kad tų lietuviškų knygų veik niekas neskaityto. O mes žinome, kad bibliotekos knygų, kurios neskaitytos kelerius metus, išimamos iš bibliotekų. Būtų labai gaila, jeigu taip atsitiktų su mūsų šiuo gražiu kampeliu. Cambridge ir artiau gyvenantieji lietuviai turėtų nors retkarčiais aplankyti šią biblioteką ir pasiskolinti knygų. Bibliotekos adresas: Heritage Center of the Cambridge Public Library, 66 Sixth Street, Cambridge, Mass.

Kai skelbtą valandą jau buvo susirinkęs gražus būrys lietuvių ir amerikiečių, a. a. Izidoriaus Vasyliūno minėjimą pradėjo šios bibliotekos direktorius Louis Carreras, kad šaundien prisiminsim tikrą Lietuvos sūnų muziką Izidorius Vasyliūną ir kartu Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos Cambridge, Mass., klebonas kun. S. W. Saulėnas prisiminė Izidorius Vasyliūną kaip parapietį ir parapijos vargonininką, kuris labai tikėjo Dievu, o ypač garbino Dievo Motiną Švč. Mergelę Mariją. Jis net ir savo vaikus pakrikštijo: Rūta Marija, Vytėnis Marija. Toliau jo gyvenimas buvo Lietuva. Toks jis buvo iki pat savo staigios mirties. Cambridge miesto meras Alfred F. Vellucci prisiminė savo vaikystę ir džiaugėsi, kad yra gimęs Amerikoje. Jis gimęs ir augęs Cambridge mieste, kur gyvena nemažai lietuvių ir kitų tautybių žmonių. Netoli buvęs fabrikas, kur dirbė italai, lietuviai, portugalai ir rusai. Kai per pietų pertrauką jie išėdavę ir susėdė ant akmeninės tvoros, jie kalbėdavę kiekviena grupė savo kalbomis ir vieni kitų nesuprasdavę. Bet tai būvę geri žmonės. Todėl lietuvius jis prisimeną labai gražiai.

Cambridge miesto bibliotekų direktorė Marguerite Lechiaro nepaprastai šiltais žodžiais prisiminė velionį Izidorius Vasyliūną, kuris buvęs pareigos, darbo ir žodžio žmogus. Jis grojės Cambridge Civic Symphony orkestre ir buvęs Lietuvių parapijos

vargonininkas. Kai Cambridge jie rengdavę kokius nors minėjimus ar šventes, Vasyliūnas visada padėdavęs. Jeigu ji paskambindavusi jam telefonu, jis tuoj pasakydavęs, kad jis dalyvaus, atvyks ir panašiai. Kai Amerika šventusi 200 metų sukaktį, Izidorius Vasyliūnas parėdė didingai nešęs Vytautas the Great paveikslą. Izidorius Vasyliūnas pasilikęs jų gražiausiuose prisiminimuose.

Norwood Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas kun. William Wolkovičius pasidalijo savo prisiminimais apie velionį Izidorius Vasyliūną, kaip jie susipažino, kaip pradėjo kartu groti, kaip Izidorius Vasyliūnas jį mokė, kaip vėliau jie abu koncertavę įvairiuose miestuose, pasiekdami net New York, Chicago ir kitus miestus. Visą Vasyliūnas darė ir norėjęs atlikti labai tobulai. Tokį jis jį ir prisiminė savo šioje kalboje. Tada velionio atminčiai jis pagrojo smuiku Schuberto Ave Maria ir lietuviškai grojo ir dainavo: Graži tu mano brangi tėvyne.

Šiai programos daliai užsibaigus, buvo dedikuotas Elenos Vasyliūnienės pieštas paveikslas ir jai patiai tarus trumpą žodį. Šioje dedikacijoje prie paveikslą sustojo miesto meras, miesto tarybos narys ir bibliotekų direktoriai.

Po šios dalies bibliotekos vadovybė dar visus pavaišino pyragaičiais ir pušū.

Dar pažymėtina, kad meniskai išleistuose pakvietimuose, viršelio antroje pusėje buvo Lietuvos himno dalis su gaidomis (su pora klaidų). Taip pat gražiai išleista programos kny-gutė 4 puslapių.

KIEK PASAULYJE TAUTŲ?

Kaukazas — viena nedaugelio Žemės vietų, kur tiek daug įvairių kalbų. Be milijoninių tautų — gruzinų, azerbaidžaniečių, armėnų, čia gyvena tautos, tautelės, turinčios tik po kelis tūkstančius žmonių. Pats margiausias Dagestano

Edvardas Meilus apie Lietuvos himną

Vasario 27 d. Minkų radijo valandėlėje Edvardas Meilus angliškai labai gražiai supažindino su Lietuvos himnu, paaiškindamas, ką kuris sakinytis reiškia. Kitataučiams, o ir lietuviams, kuriems lietuvių kalba jau sunkiai prieinama, geras supažindinimas.

RENGINIAI

Kovo 12 d. Minkų radijo valandėlės koncertas ir šokiai So. Bostono Lietuvių piliečių djos salėje.

Kovo 26 d. Lietuvių kredito unijos „Taupos“ susirinkimas So. Bostono Lietuvių piliečių djos salėje.

Kovo 27 d. kompozitoriaus J. Kačinskio koncertas salėje po bažnyčia. Programą atliks Berklee kolegijos profesorai.

Balandžio 8 d. arch. Edmundo Arbo meninių kūrinių paroda ir paskaita „Žmogus ir kultūrinės apraiškos“. Paskaita bus iliustruojama skaidrėmis.

Balandžio 10 d. Laisvės varpo pavasarinis renginys. Balandžio 17 d. Šv. Petro parapijos sueiga — „reunion“ — Lantanos restorane.

Balandžio 24 d. „Aušros“ 100 metų sukakties minėjimas. Rengia LB Bostono apygarda.

Gegužės 1 d. komp. Juliaus Gaidelio operos „Mindaugas“ pristatymas.

rajonas. Čia gyvena apie 30 tautų. Žinoma, tai priklauso nuo tautų. Skaičiuojama, kad iš viso pasaulyje yra apie 1,500 tau-

Simon's TRAVEL

kviečia sutikti
Kalėdas ir N. Metus
su giminėmis **Lietuvoje!!**
gruodžio 20—sausio 3 d.
Skubėkite užsisakyti vietas!!!

* Priimame užsakymus šventinėms dovanoms giminėms Lietuvoje (automobiliams ir t.t.).
* Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, vyrai ar žmonai, broliui ar seseriai.
Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus pataravimas.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1983!!!

1. Gegužės 12	7. Liepos 21
2. Gegužės 19	8. Rugpjūčio 11
3. Gegužės 26	9. Rugšėjo 1
4. Birželio 23	10. Rugšėjo 8
5. Liepos 7	11. Spalio 6
6. Liepos 14	12. Gruodžio 19.

Skelbiamos išvykimo dienos iš Toronto — vienos arba dviejų savaitių kelionių į Vilnių, arba Vilnius bei kiti Europos miestai.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu —
veikiančiu jau 23 metai

2385 Dundas St. W., Toronto, ONT, Canada M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060.
Telex 06-986766 TOR

Biuro savininkai Vytas ir Audronė Siminkevičiai

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
RŪPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šikadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2206

DAILIOJO ŽODŽIO VAKARAS IR KONCERTAS

Premijos įteikimas laureatui A. Kairiui
už romaną „Kelionė į Vilnių“.

Solistų Maralin Niska ir Algio Grigo
Koncertas

Akompanuoja muz. Alvydas Vasaitis

Rašyt. Anatolijus Kairys

Maralin Niska,
Metropolitan operos solistė

Sol. Algis Grigas

Muz. Alvydas Vasaitis

Marijos Aukštesniosios Mokyklos Auditorijoje
Kovo 19 d. 7:00 val. vak.
Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International
Parduotuvėje, 2501 W. 71st St., Chicago, IL Tel. 471-1424

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

TAISO

ŠKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4239 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI
PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir
kitokios blankai.
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrauto baldus ir
kitus daiktus. Ir iš toli miesto lė-
dimai ir pilna apdrauda.
Primame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vaišnoras
Apie istorinius lietuvių kovos
metus.
Į anglų kalbą išvertė
Juozas Balevičius
Minkštis viršeliais. Kaina \$2.85
Ši įdomi knyga gaunama:
**DRAUGE, 4545 W. 63 St.,
Chicago, Ill. 60629**

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

Mūrinis 2-jų butų Marquette Parke.
Mažiau 70,000 dol. Skambint nuo 9
iki 4 val. popiet, klauskite BARB.
(angliškai) tel. 294-4249.

Are You Thinking of Leaving the City for Country Living?

New Lenox area one acre residential
home site in improved subdivision.
Close to shopping, schools, train to
"Loop". Priced reasonably.
Tel. 469-8282

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.)
Centralinis šildymas — atskirai kiekv.
butui, 2 maš. garažas. Alumin. lan-
gai. Svarus. \$62,000. 72-ra ir Wash-
tenaw.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mo-
kyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko
paskola.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

PATARNAVIMAS

Pietų Chicagoje

Interesuoti parduoti ar pirkti, ap-
drausti bei išnuomoti nuosavybę ar
butus prašau kreiptis į mūsų įstaigą.
Mes mielai jums patarnausime. Mū-
sų įstaiga priklauso "M.L.S." — Mul-
tiple Listing Service. Turime kom-
piuterį, aptarnaujant pietvakarių Chi-
cagą ir priemajus.

BUDRAITIS REALTY
6800 S. Pulaski Road
TEL. — 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DEMESIO

V. SASNAUSKAS
atlieka visus
CEMENTO DARBUS
Naujus ir pataisymus
Tel. — 476-8402

Lietuvis vandentekninkas turintis
30 metų patyrimo

ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS
išvalo namo kanalizaciją, virtuvės sin-
kų, vonių ir tualetų vandentekio
vamzdžius. Skambinkite (angliškai)

TEL. — 757-6032
palkite savo telef. numerį.

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Apšilankykite į "Draugą" ad-
ministraciją ir pasižiūrėkit. Gal
rasite kai ką padovanoti savo
giminėms ar draugams.

Dienraščio "Draugo" admi-
nistracijoje galima pasirinkti į-
vairių liaudies meno darbų: me-
džio, keramikos, drobės, taip
pat gražiai papuoštų lėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West
63rd St., Chicago, IL 60629.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,
ne, jis plačiausiai skaitomas lietuvių
dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi-
siems prieinamos.

SKELBKITE "DRAUGE".

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mi.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Šiomet Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 65 metų sukaktis čia buvo paminėta vasario 20 d., pradėdant 12 val. Mišiomis, kurias labai iškilmingai laikė 3 kunigai: svečias iš New Yorko kun. K. Pugevičius, kun. A. Treška ir kun. D. Morrow. Svečias per pamokslą trumpai nupasakojo dabartinius tikinčiųjų Lietuvoje suvaržymus, persekiojimus, trėmimus į Sibirą, ką parodanti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“, ragino didesne auka remti LKR šalpą, nes tiesiogiai ji padedanti tenai lietuviams.

Oficiali ir meninė dalis vyko parapijos mokyklos erdviuose salėje. Atidaromuoju žodžiu minėjimą pradėjo viet. LB apyl. pirm. Benius Kušlikis. Po sugiedojimo salėje abiejų kraštų himnų kun. Antanas Treška prasmingais žodžiais sukalbėjo invokaciją. Prisiminus tylos minutę žuvusius už Lietuvos laisvę buvo pagerbti čia esą du Lietuvos kariai savanoriai: Juozas Jonaitis ir sergąs Jonas Petrauskas (namuose). Michigano gubern. James Blanchard specialią proklamaciją perskaitė Eglė Turūtaitė. Vėliau Jonas Treška, jr. perskaitė rezoliuciją, kurią visi priėmė ir kuri bus pasiųsta JAV prez. Reaganui bei kitiems valdžios pareigūnams.

Apylinkės garbės pirm. dr. S. K. Balyš prisitardė pagrindinį kalbėtoją kun. K. Pugevičių, atvykusį iš New Yorko. Svečias, priminęs tebesitęsiantį lietuvių persekiojimą okupuotoj Lietuvoje, ilgiau sustojo prie ištremtųjų likimo. Jis perskaitė keliolika Sibirian ištremtųjų eilėraščių, parašytų jiems esant darbo stovyklose ir minint Vasario 16-tosios dieną. Jis ragino tų 44 kalinių minčių rinkinį, jo redaguotą ir Brooklyne išleista su originaliais laišku atspaudu rankraščiais bei angliskais vertimais, kiekvienam įsigyti, paskaityti ir suprasti, ko jie iš mūsų nori. Ta knyga, pavadinta „Nelaisvėje gimęs kūdikis“, yra labai vertinga net amerikiečiui duoti. Dar tarė savo žodį PLB pirm. inž. V. Kamantas, papildydamas svečią. Jis irgi ragino skaityti dabartinio Lietuvos pagrindinio leidinius, kaip „Vytis“, „Perspektyvos“ ir kitus, kuriuos jo valdyba naujai šiame krašte persispausdina ir platina. Jis kvietė visus Gr. Rapids lietuvius ir draugus atvykti ateinančią vasarą į Chicago ir dalyvauti bei pažiūrėti lietuvių dienų programas.

Po aukų rinkimo pertraukos meninėje daly lietuvių choras, vedamas A. Kamsickaitės, labai darniai padainavo penkis dainas: Tenai, Tėviškė, Pražydo žibuoklės, Kur giria žaliuoja ir Tėviškėlė. Tautinių šokių grupė „Gabija“, dabar vedama Rimos Puodžiūnaitės, gyvai ir įspūdingai atliko 3 šokius: gyvatara, čigonėlį ir blezdinginį jonkelį.

Už lietuviškas dainas ir šokius žiūrovai negailėjo plojimų. Baigiant meninę dalį, vi-

sa salė su choru sugiedojo Marija, Marija. Choro vadovei A. Kamsickaitėi LB valdybos vardu įteikta gėlių puokštė. Apyl. pirm. B. Kušlikis nuosirdžiai dėkojo kalbėtojams, choro, šokių vadovėms, šeimininkėms, visiems LB nariams bei svečiams, aukojusiems Lietuvos laisvinimo reikalams 1249 dol. Tikima, kad minėjime negalėję dalyvauti savo aukas perduos ar pasiųs LB vald. nariams. LB narių — moterų pagamintus pyragus tvarkė kult. vad. J. Jonušienė, o jai padėjo Elena Frejerienė ir Adelė Žygienė. Be paminėtų kunigų, tarp svečių buvo du Liet. Mišių išlaikymui parapijoj labai daug nusipelnę pensininkai dvasiškiai — kun. Jonas Žvirblis ir kun. Edvardas Statkus, kurie yra irgi nuosirdūs lietuviškos spaudos rėmėjai. Prieš ir po minėjimo daug svečių žiūrėjo kun. K. Pugevičiaus atvežta parodėlė su didėmis nuotraukomis Sibirianuteistųjų laisvės kovotojų ir gausią informacinę literatūrą.

Scenos apšvietimu rūpinosi V. Baniukaitis ir padėjo ją dekoruoti U. Astrienės paveikslais. Padėką priklauso Ig. ir M. Kušlikiams už pietų priėmimą kleb. K. Schichtel, kun. K. Pugevičiaus, kun. A. Treškos, inž. V. Kamanto ir minėjimo vadovybės.

TRUMPAI

— Vasario pabaigoje Lituanistinės Katedros komitetas, kurį sudaro pirm. inž. J. Lukas ir nariai V. Jonaitis, J. Treška, jr., L. Treškaitė (trūko E. Turūtaitės), turėjo savo posėdį. PLB pirm. V. Kamantas su komitetu nutarė aukų rinkimui suruošti balandžio mėn. kavutę ar vakarienę, pasikviečiant čia dar nebuvusį kalbėtoją.

— Inž. Juozui Lukui laiškais paprašius, prisidėjo prie būrelio bent keliolika buvusių ir naujų narių Vasario 16-os gimnazijai remti.

— Būtų džiugu, kad pavieniai lietuviai čia būtų pradininkais — imtųsi iniciatyvą parinkti po peticijomis parašytą savo draugų dėl sugrąžinimo Šv. Marijos bažnyčios Klaidėdėjo katalikams, t. y. jos sta-

tytojams. Šių peticijų pavyzdžių galima pakankamai gauti pas LB lietuviškų Mišių komiteto narius. Peticij-

jas galima tiesiog arba per Chicagos centrinę įstaigą peršiesti okup. Lietuvos valdžiai K. Anulis

Lietuvių Miškininkų Išeivijoje Sągос
pirmininkui
A. + A.
Mišk. inž. VINCUI ŽEMAIČIUI
mirus, sūnams kun. Kęstučiui ir Algirdui
su šeima bei giminėms reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

LIETUVIŲ MIŠKININKŲ IŠEIVIJOJ
SĄJUNGOS VALDYBA ir NARIAI

A. + A.
JURGIUI JAKUBAUSKUI
mirus, giliai prislėgtus mielą žmoną Viktoriją, sūnų Džiugą ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VALĖ ir EDVARDAS TOČILAUŠKAI
SALOMĖJA ir ANTANAS ASTRAUSKAI
ELENA LESKEVICIENĖ ir DUKTE JANINA
EMILJA ir JULIUS SUSMARAI
PETRĖ ŠIPAILIENĖ
ALGIMANTAS ČEREKAS

A. + A. EUGENIJUI JANKUI

mirus, tėvus KOTRYNĄ ir JURGĮ JANKUS, žmoną DANUTĘ su ŠEIMA, brolius SAULIŲ ir ALMŲ su ŠEIMOMIS, skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

KAZIMIERA ARLAUSKIENĖ
BRONĖ ir PRANAS BALUTAI
ALOYZAS JANCYS, ANTANAS RAGELIS,
RAMUTĖ ir JONAS KRIVIAI
ONUTE ir JONAS PUPININKAI
KOTRYNA ir KAZIMIERAS SABALIAI

Brangiai Motinai mirus, skausmo prislėgtą jos sūnų

ALBERTĄ KREMERĮ IR JO ŠEIMĄ

nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ELENA IR STASYS STRASEVIČIAI

MIRUS

A. + A. JURGIUI JAKUBAUSKUI,

nuosirdžiai užuojautą reiškia likusiai velionio žmonai VIKTORIJAI, sūnui DŽIUGUI ir GIMINĖMS.

NELE ir VYTAUTAS APEIKIAI
ZEFIRINA ir LIUDAS BALVOČIAI
ILONA ir DALIUS BRAZDŽIONIAI
KATRYNA ir ANTANAS BULOTAI
VALERIJA ir VINCAS KAZLAUSKAI

Brangiai motinai

A. + A. OLGAI KREMERIENEI

mirus,
jos sūnūs Albertą su šeima ir Oskarą liudėsio valandose nuosirdžiai užjaučiame.

BARBARA ir TEODORAS BLINSTRUBAI
STELLA ir AUGUSTAS PAŠKONIAI
ROMA ir VIKTORAS MASČIAI

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad Los Angeles 1983 m. vasario 28 dieną, vakare, sunkios ir ilgos emfizemos ligos išvargintas, mirė telišiškis,

MYLIMAS VYRAS ir TĖVAS,

A. + A. JURGIS JAKUBAUSKAS.

Nuliūdusi žmona VIKTORIJA ir sūnus DŽIUGAS, Lietuvoje, tėviškėje, tebegyvena velionio sesuo DANUTE VALANČIENĖ.

Mirus brangiai Motinai, nuliūdime likusiam sūnui

OSKARUI KREMERIUI

reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

ELENA IR STASYS STRASEVIČIAI

Brangiam tėvui

A. + A. MATUI JASINEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui Vytautui ir šeimai reiškiamo giliai užuojautą.

KASPERAVIČIŲ ŠEIMA

Brangiam tėveliui

A. + A. MATUI JASINEVIČIUI

Lietuvoje mirus, sūnų VYTAUTĄ su ŠEIMA ir visus ARTIMUOSIUS nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LB GAGE PARKO APYLINKĖS
VALDYBA

A. + A. JURGIUI JAKUBAUSKUI
Los Angeles mirus, jo žmonai Viktorijai ir sūnui Džiugui reiškiamo giliai užuojautą.

MARIA TYRULIENĖ ir SŪNUS POVILAS
JADVYGA ir PETRAS STRAVINSKAI

Brangiam tėveliui

A. + A. ANTANUI BANIUKAIČIUI

mirus, dukteriai dr. EMILIJAI BRIZGIENEI, jos ŠEIMAI ir visiems ARTIMIESIEMS giliausiai užuojautą reiškiamo.

ALĖ IR STASYS BRIEDŽIAI

Brangiam vyrui

A. + A. JONUI MIKŠIUI

Hamiltono mirus, nuosirdžiai užjaučiame žmoną AN-TANINĄ ir visus kitus GRAJIAUSKUS bei jų ARTIMUOSIUS.

Kartu liūdime: Kazys ir Adelė Lietuvninkai
Jonas ir Uršulė Balskai
Jokūbas ir Marija Valiukevičiai

Mylimai Mamytei Vokietijoje mirus, sūnams Oskarui ir Albertui Kremeriams ir jų šeimoms bei artimiesiems reiškiamo nuosirdžiausiai užuojautą.

MARIJA IR JURGIS JANICKAI
ALĖ IR STASYS BRIEDŽIAI

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS AKTYVAI \$3,300,000

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE 2422 W. 67th St. Chicago, IL 60629 Tel. 737-2110	Treč. 12-6 Šešt. 10-12
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Tel. 656-2201	Ketv. 3-6 Šešt. 10-12
BURR RIDGE (Prie Lemonto) 475 Frontage Rd. Burr Ridge, IL Tel. 887-0757	Ketv. 1-6

3-8-83 MOKA UŽ:

Einamąją Sąskaitą	8%
90 Dienų Certifikatus (min. \$2,500)	8.3%
Vienerių Metų Certifikatus (min. \$1,000)	9%
Trejų Metų Certifikatus (min. \$2,500)	9.7%
Šešių Mėnesių Certifikatus (min. \$2,500)	8.7%
* Procentai keičiasi kas savaitę.	
IRA — pasirinkimas: 90 dienų, Vienerių Metų ir Trejų Metų.	

PASKOLOS:

Asmeninės	nuo 12.5%
Namų (Mortgages)	nuo 12.5%
* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.	

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× **Kun. prof. Stasys Yla** iš Putnamo, Conn., kovo 8 d. atvyko į Chicago dalyvauti buvusių politinių kalinių suvažiavime ir Genocido parodoje. Jis pats yra buvęs nacių koncentracijos lageryje Stutthofe, kurioje vos išliko gyvas. Genocido savaitgalyje jis atliks šv. Mišias už žuvusius nacių ir komunistų kalėjimuose. Chicagoje tvarkys įvairius reikalus iki ateinančios savaitės pradžios.

× **Sol. Dana Stankaitė** parūpino gaidas lietuviškoms dainoms, kurias rengiasi dainuoti sol. **Maralin Niska "Draugo"** dailiojo žodžio premijos įteikimo išlaidoms kovo 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

× **Marijonų Bendradarbių** draugijos metinis seimas bus kovo 20 d., sekmadienį, marijonų koplyčioje ir svetainėje. Juo rūpinasi įvairių skyrių pirmininkės, ypač apskrities pirmininkė **Stella Kaulakienė**.

× **Kun. Jonas Borevičius**, SJ, Lietuvių Religinės radijo valandėlės vadovas, išvyksta gavėnios pastoraciniam darbams. Jis praves rekolekcijas lietuvių kolonijai Washingtono, D. C., šv. Antano parapijoje Detroito, Mich., ir lietuvių kolonijai Hot Springs, Arkansas. Į Chicago grįš tik Atvelykiui.

× **Vytautas Kamantas**, PLB valdybos pirmininkas, buvo nuvykęs į St. Petersburgą, Fla., aplankyti ten gyvenančių ir sirguliuojančių savo motiną. Ta proga jis susitiko su Kazimieru Gimžausku, LB seimo delegatu, ir su Angele Karniene, JAV LB tarybos nare, bendruomeniniais reikalais. Taip pat buvo sutikęs ir kitus bendruomenininkus, o Kazius dar pasveikino vardinį progą.

× **Solistė Vilija Mozūraitė** pirmą kartą Chicagoje dainuos kovo 13 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre. Kovo 20 d. ji koncertuos Toronte, "Tėvynės prisiminimai" radijo programos rengiamam koncerte.

× **Jūros Derėnūtės** su Tom Pletzke užsakai, rengiantis su tuoktuvėms, eina šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

× **"Draugo" administracijos organizuojama 18 dienų kelionė** į Sv. Zeme, Egiptą ir Graikiją. Išvyksta balandžio 21 d. Suinteresuoti prašomi skubiai registruotis iki kovo 10 d. American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Telef. 312-238-9787. "Draugo" vardu kaip palydovas vyksta kun. Jonas Duoba. (pr.)

× **G. T. International** kelionių agentūra praneša, kad gegužės mėn. 13 d., 1983 m. prasidės 18 dienų išvyka į Europą. Maskva, Vilnius (7 dienos), Kaunas, Talinas, Leningradas, Helsinkis. Ribotas vietų skaičius! Tolimesnė informacija: G. T. International, 6240 So. Kedzie Ave., Suite No. 3, P. O. Box 29163, Chicago, Ill. 60629. Telef. 312-471-1700, 471-1702. Šiai išvykai vadovaus agentūros prezidentas sol. **Algis Grigas**.

× **Dengiamo ir taisome visų rūšių stogus.** Atliekame aluminijaus ir medžio darbus. Esame pilnai aprausti. Skambinkite **Algijui Jasaičiui**. Tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

× **Income Tax** pareiškimai pildomi pagal susitarimą — **Cicerio, Chicagoje** ir **Lemonte, Skambinkite** vakarais telef. 985-9684. **Ričardas Burba**. (sk.)

× **Valdas Adamkus**, EPA regionalinis administratorius, prieš dvi su puse savaitės padarė sprendimą pasinaudoti federelinės valdžios Superfund lėšomis užterštam Waukegano uostui apšvarinti. Darbas kainuosiant bent 14 mil. dol., nes uostas yra visoje Amerikoje pats labiausiai PCB chemikalais užterštas vandens kelias. Sprendimą V. Adamkus išsikovojo po to, kai nutruko 5 m. derybos su užteršimą atsakinga Outboard Marine b-ve. Darbą atlikus, vyriausybė turės teisę iš firmos atgauti trigubai visas operacijos išlaidas. Apie V. Adamkaus atkaklų darbą nepalankiomis politinėmis sąlygomis plačiai rašo didžioji Chicago ir priemiesių spauda, kartais paminėdama ir jo lietuviškąją tautybę.

× **Sol. A. Gaizūniene** atliks meninę programą "Aušros" 100 metų paminėjime. Jai akompanuos jaunas muzikas R. Mockus. Minėjimą rengia korp. Neo-Lituanian ir Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga kovo 20 d. 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Aukos nebus renkamos.

× **Marija Salikienė** yra pirmininkė komiteto, kuris rūpinasi velykiniais pusryčiais Jaunimo centre. Pusryčiai bus kovo 27 d. 11:30 val. dieną. Dideli ir maži kviečiami pagyventi pora valandų Velykų nuotaikomis ir tradicijomis.

× **šv. M. Marijos Gimimo** parapijos mokyklos paroda bus trečiadienį, kovo 9 d., vakare nuo 7 iki 9 val. sporto salėje. Tėveliai kviečiami dalyvauti ir pamatyti savo vaikų darbus.

× **Moteryų sąjungos 67-tos kuopos** svarbus susirinkimas bus kovo 13 d., sekmadienį, 2 val. p. p. šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Prašomos narės užsimokėti mokesčius. Po susirinkimo bus vaisės. Kviečia visas nares dalyvauti valdyba.

× **Romas Račūnas**, skautininkas ir skautų veikėjas, yra susirėgęs ir paguldytas Good Samaritan ligoninėje, Downers Grove, Illinois.

× **Antanas ir Agnes Petkai** atšventė savo moterystės 50-ties metų sukaktį savo šeimos ir artimųjų tarpe. Jie nuširdžiai nori padėkoti savo sūnams ir kitiems giminėms už jaukų pobūvį, kun. St. Gaučiui už šv. Mišias jų intencija, ses. M. Joanellai, generalinei vyresniajai, ir ses. M. Deotillai už nuširdžius šv. Kazimiero seserų vienuolijos sveikinimus.

× **Apol. Varnelis**, Dowagiac, Mich., pratęsė "Draugo" prenumeratą, atsiuntė 5 dol. už kalėdines korteles ir dar pridėjo 20 dol. auką dienraščio stiprinimui. Apol. Varnelį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

× **I Lituanai** opera II-se Pasaulio Lietuvių dienoje, liepos 1 d., Auditorium teatre yra viešas iš didžiausių kultūrinių renginių. Bilietų dar yra ir juos galima gauti J. Vaznelio prekyboje, tel. 471-1424. Visi kviečiami būti operos rėmėjais ir mecenatais, kaip ir kas metai, aukojant 100 dol. ir daugiau, kuriems skiriami 2 spektaklio bilietai. Operos garbės rengėjams, aukojantiems 1000 dol. skiriamos 6 vietų ložės. Čekius rašyti ir siųsti: **Lithuanian Opera Company, 6905 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.** (pr.)

× **Prado muzėjus, karalių rūmai**, El Escorial pilis, Kalnų Bazilika ir t. t. bus lankomi Madride "Laiskai Lietuviams" ekskursijos — 1983 m. rugpjūčio 27 d. Registracija ir brošiūros per: **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.** Telef. 312-238-9787. (sk.)

× **Šimtas JAV** lietuvių jaunimo sąjungos Chicago skyriaus narių kovo 13 d., sekmadienį, aplankys Chicagoje gyvenančių lietuvių namus, rinkdami aukas Pas. Lietuvių dienoms. Aukų rinkėjai turės prisisegti II PLD ženklelių su pavarde. Visiems aukojantiems bus išduoti pakvitavimai ir įteikti II PLD renginių kalendoriai. Visuomenė kviečiama šį lietuvių jaunimo užmojų tinkamai įvertinti ir paremti.

× **Inž. Kazys Račūnas**, Beverly Shores, Ind., garbės prenumeratorius, atsiuntė prenumeratoratą, pridėjo 5 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 20 dol. dienraščio palaikymui. J. Račūnas skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą ir lietuviško žodžio rėmimą labai dėkojame.

× **Leopoldas Kupcikevičius**, Chicago, Ill., lietuvių skautų organizacijos darbuotojas, pratęsė "Draugo" prenumeratą vienam asmeniui, gyv. Grand Blanc, Mich., ir ta proga pridėjo 25 dol. dienraščio paramai. L. Kupcikevičių laikome garbės rėmėju ir nuširdžiai dėkojame už auką.

× **Jonas Rimkūnas**, New Buffalo, Mich., visuomenininkas, mūsų rėmėjas, pratęsė prenumeratą, pridėjo 5 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 20 dol. dienraščio palaikymui. J. Rimkūnas skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio rėmimą ir auką tariame nuširdžiai dėkojame.

× **J. ir V. Barčiauskai**, mūsų rėmėjai, atsiuntė 20 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių ir palinkėjo visam "Draugo" štabui geros sėkmės lietuviškospaudos darbe. Nuširdus ačiū.

× **Marija Paugys**, Melrose Park, Ill., mūsų rėmėja, pratęsė prenumeratą su 23 dol. auką savo dienraščiui. M. Paugį skelbiame garbės prenumeratorė, o už paramą ir lietuviško žodžio rėmimą nuširdžiai dėkojame.

× **Joseph Simkus**, Sterling Hts., Mich., lankėsi Chicagoje. Ta proga aplankė "Draugo", pratęsė prenumeratą ir pridėjo 10 dol. jo stiprinimui. Labai ačiū.

× **Juozas Trušauskas**, Los Angeles, Cal., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 10 dol. auką. Nuširdus ačiū.

× **Vincas Bitinas**, Miami Beach, Fla., kartu su prenumeratoratą, pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Dr. Bruno Valadka**, Elmwood Park, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą ir pridėjo 8 dol. auką. Labai ačiū.

× **Henrikas ir Iona Lanciai**, Burbank, Ill., visuomenininkai, pratęsė prenumeratą su 13 dol. jo paramai. Labai ačiū.

× **Kazys Vabalaitis**, Cicero, Ill., atsiuntė 13 dol. auką. Labai ačiū.

× **Po 5 dol. atsiuntė** už kalendorių, korteles ir kitomis progomis: **Marijonas Pukelis, V. Romanas, E. Chmeliauskas, G. Valantinas, Ona Čekauskas, Tony Demeika, dr. K. Pemkus, M. Pisarevas, A. Masiulis, K. Čiuželis, dr. J. B. Dičpinigaitis** ir **Juozas Jacksonas**. Labai ačiū.

× **Po 3 dol. atsiuntė**: **Jonas Zabukas, J. Pargauskas, A. Vaičiulis, B. Stankevičius, Juozas Žiurinskas, Adelė Verbyla, Pr. Janušaitis**. Labai ačiū.

× **Prof. dr. Justinas Pikūnas**, Detroit, Mich., atsiuntė 10 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Vaclova Dedinienė**, St. Kaitis, P. M. Boyer, Algirdas Žikas užsisakė naujausius leidinius už dvidešies sumas.

× **Irutė Jasulaitė**, Stasė Jakubonienė, Chicago, Ill., Gertruda Slaby, Powers Lake, Wis., pratęsė prenumeratą ir kiekvienas pridėjo po 8 dol. auką. Labai ačiū.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

[Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus]

Jonas Minelga

MOKINYS

Nustriksėjau pas tėtuką Mūsų kiemo takeliu, O tėtukas man pieštuką — Atsidaugyti negaliu. Gerumėlis to tėtuko... Nereikėjo nei prašyti, O gražumas to pieštuko, Tuoj pradėsiu juo rašyti.

Vieną žodį seka kitas. Va, jau visas sakiny. Guoda, Rimai, aš — mokytas Antro skyriaus mokinys.

JEIGU LIETUVA BOTŲ LAISVA

Jeigu Lietuva būtų laisva, aš tenai nuskrisčiau. Tenai nuskrisčiau, aplankyčiau savo gimines. Vėliau važiuočiau į Trakų pilį, grybaučiau, ieškočiau miškuose briedžių, stumbrų, lapių, lūšių, šernų, vilkų ir zuikių. Žuvaučiau ežeruose ir upėse, bėgčiau per laukus ir plaukčiau jūroje.

Ziemą gyvenčiau pas pusbrolius Kaune ir Naujojoje Akmenėje. Mes turėtume mustynes su sniego kamuoliiais, slidinėjime nuo kalnų ir kastume tunelius. Eičiau į visus Lietuvos muziejus ir aplankyčiau Vilniaus Gedimino pilį ir Geležinį vilką.

Iš viso šito galite atspėti, kad aš labai norėčiau gyventi Lietuvoje.

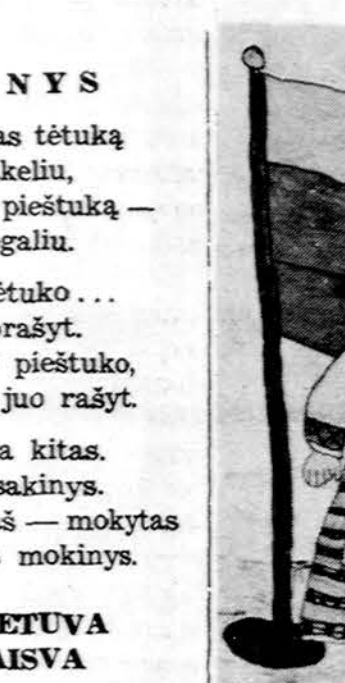
Tomas Valodka, "Zidinio" neakivaizdinės lietuviškos mokyklos 7 sk. mokinys.

ZMOGAUS TEISIŲ IR SAŽINĖS LAISVIŲ VARŽYMAI OK. LIETUVOJE

Tie varžymai prasidėjo 1940 m. birželio mėnesį, kai rusai okupavo mūsų brangią Lietuvą. Šie varžymai yra intensyviai ir žiaurūs. Rusų-komunistų okupacija atėmė iš Lietuvos žmonių tautinę laisvę, religinę orientaciją ir individualizmą. Tai bruožas, kuris buvo stipriai išsivystęs Lietuvoje per amžius. Katalikų tikėjimas ir stiprus prisirišimas prie Lietuvos žemės, tai kovos ginklai prieš komunistų naikinamą religiją ir tautiškuumą.

Komunizmas mėgina visokiais būdais sunaikinti tikėjimą. To elgesio geras pavyzdys kryžių sunaikinimas Pajūrelio kapinėse. Pagal "RKB Kroniką", lapkričio mėnesio 19-20 dienos naktį, Pajūrelio kapinėse nuversta daugiau nei 50 kryžių nuo tikinčiųjų kapų. Liūdni, susimąstę pa-rapiečiai, rytą susirinkę į kapines, stebėjosi negirdėtu ir neregėtu įvykiu. Tai nauja apgalvota ateistių akcija, tai naujas būdas įžeisti tikinčiuosius — išniekinant jų mirusiųuosius.

Daugelio metų griežta kova prieš tikėjimą, neturėjo didelio pasisekimo lietuvių tautoje. Žmonės lanko bažnyčias, nors už tai dažnai skaudžiai nukentė. Tikėjimas yra stiprus ne tik vyresniųjų tarpe, bet ir tarp jaunimo. Vėl pavyzdys iš "RKB Kronikos". Druskininkuose abiturientai laikė fizikos egzaminą. Mokytojas, pamatęs kryželį ant jaunuolio kaklo, liepė kuo greičiau nusimti. Mokinys atsisakė mokytojas pakartojti įsakymą. Drąsus mokinys atsisakė parą kartą nusimti kryželį. Tuomet mokytojas, tam gerai besimokančiam abiturientui, parašė blogą pažymį. Šis blogas pažymys sutrukdė mokinui įstoti į aukštesniąją mokyklą.

Aš esu lietuviutė Piešė Janina Braune, Lemonto Maironio lit. m-los I sk. mokinė

Lietuvoje vyksta stipri kova ne tik už tikėjimą, bet ir už tautinę laisvę bei žmogaus teises. Pagal gyventojų skaičių, iš visų tautinių grupių Sovietų Sąjungoje, didžiausias procentas lietuvių kalbą kalbėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse. Jie kalbi už žmogaus teises ir religinę laisvę.

Lietuvoje yra labai paplitusi pogrindžio spauda, kurios režimas nepajėgia sustabdyti. "Katalikų Bažnyčios Kronika", kuri labai tiksliai valdžios nusikaltimus ir žmogaus teisių laužymus aprašo, yra jau leidžiama dešimt metų. Nors daug leidžių buvo saugumo areštuoti ir nu-teisti ilgiems metams kalėti, bet vis atsiranda naujų žmonių, kurie užima jų vietą. Tas parodo, kad visa lietuvių tauta nepasiduoda ir kovoja už savo teises.

Lietuvoje pasipriešinimai prieš komunistų valdžią didėja. Pasipriešinimas vyksta ne vien pa-syviai, bet ir jėgos panaudojimu, mėginant sunaikinti komunistinę režimą. Ši kova už poli-tines, tautines ir religines teises Sovietų Sąjungoje, atkreipia pasaulio dėmesį ir susilaukia moralinės paramos. Pavyzdžiui, 1972 metais vyko riaušės ir Kalantos susidėginimas buvo plačiai minimi laisvajame pasaulyje. Tie įvykiai parodo, kad lietuvių tauta tol kovos, kol atgaus tikėjimo ir apsisprendimo laisvę.

Rima Navickaitė, Los Angeles lit. mokyklos mokinė.

Šis rašinėlis Alto paskelbtame rašinieliu konkurse Juzytės Pusdešrytės slapyvardžiu laimėjo antrą vietą.

PASIZADAM NEAPVILTI

Gerb. kun. dr. J. Prunskiu už 1000 dol. paskyrimą lit. mokykloms rašinių konkursui, Lietuvių Tarybai už konkurso paskelbimą ir švietimo Tarybai už jo pravedimą.

Mielas kunige, mes Jūsų nepavilsime moksle, lietuviškame gyvenime, spaudose veikloje, jaunimo darbe ir tautinėje pareigoje. Mūsų darbų kelyje, Jūs būsite mums vienas iš tų didvyrių Lietuvos laisvinimo darbuose. Nepavargsimė mes savo darbų kelyje, neužmiršime gimtosios tėvų kalbos ir niekas neatims iš mūsų širdies tėvynės meilės. Skaitome apie šimtmečių Lietuvą, jos garbingą praeitį. Kalbame ir skaitome dabar apie okupuotą Lietuvą, kur okupantas atėmė žmonių teises ir sąžinės laisvę, nori išnaikinti lietuvių tautą. Šeštadieniais pasis-skaitome "Drauge" naujausios

žinias iš okupuotos Lietuvos, ypač "LKBK" ir "Aušros" skyriuose. Dvasiniai jungiamės su okupuotoje Lietuvoje kovojančiu jaunimu ir turime vilties, kad iš vergijos kelsis laisva, niekad nenugalima Lietuva.

Pasirašo premijas gavusios 7 sk. mokinės:

Aldona Bobelytė, Kristina Alčiauskaitė ir Melissa Buoceliučiuotė.

Visos trys St. Petersburgo "Saulės" lit. mokyklos mokinės. Vedėja M. Pėteraitienė ir Tėvų komiteto pirmininkė E. Radvilienė.

PAVASARIS

Myliu pavasarį. Ateina šiltas oras. Daržė auga gėlės. Paukščiukai skraido. Gyvuliai išeina iš savo namų ir žaidžia. Vėl ant medžių užauga daug lapų. Lietus lyja, padaro žemę minkštą. Greit pradeda gėlės žydėti. Man patinka pavasaris. Visur žalia ir daug gražių gėlių aplink. Galima išeiti į lauką ir žaisti visą dieną.

Vida Bukytė, Rochesterio lit. m-los mokinė. ("Lituanistinis švietimas Rochesterijoje").

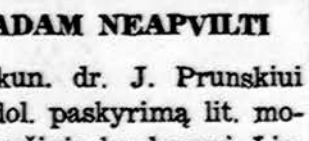
ZIEMA

Man patinka žiema. Žiema yra šalta ir balta. Sniegas puošia žemę ir medžius. Iš sniego galima padaryti sniego senį. Taip pat galima važinėti rogutėmis ir slidėmis. Vaikai labai mėgsta čiuožti pačiužomis ant ledo. Pirmą sniegą vaikai iš džiangs-mo bučiuoja. Aš visada laukiu žiemos.

Kristina Valinskaitė, Lemonto Maironio lit. m-los 4 sk. mokinė. ("Gintaro šalis").

GALVOSŪCKIS NR. 111

(Žiūrėkite piešinėlius). Tos dvi gėlytės turi kiekviena po 8 lapelius ir po 2 šakeles. Tuos lapelius ir šakeles iškirpkite ir iš jų susstatykite rutulį. (10 taškų).

GALVOSŪCKIS NR. 112

Atsakykite į šiuos klausimus. Po du taškus gausite už kiekvieną teisingą atsakymą.

- 1) Kas eina aukštyn, žemyn ir į visas puses stovėdamas vietoje?
- 2) Kas pasidaro didesnis, kai iš ten daugiau atimi?
- 3) Kas labiau naudojamas, kai yra sudaužytas?
- 4) Ką tu gali laikyti visai neliesdamas?
- 5) Koks pirmas namas ar autobusas per vandenynus pasiekė šį kraštą ir kas buvo jo vairuotojas?

GALVOSŪCKIS NR. 113

Vietoje brūkšnelių įstatykite reikalingas raides, kad pridėjus žodžio pabaigą kas susidarytų žodis, pagal nurodytą reikšmę. Už kiekvieną teisingai parašytą žodį gausite po vieną tašką.

1. — — — — kas = reikalingas vežimukas.
2. — — — — kas = naudojamas gėrimui.

3. — — — — kas = kra-pyčiai kare naudoja...

4. — — — — kas = skiri-amasis ženklas.

5. — — — — kas = apsi-velkame kai šalta.

6. — — — — kas = pedų žy-mės sniege ar smėlyje.

7. — — — — kas = ra-šymo priemonė.

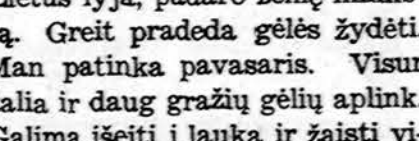
8. — — — — kas = nedidelis.

9. — — — — kas = kali-mo įrankis.

10. — — — — kas = laiškas nau-dojamas.

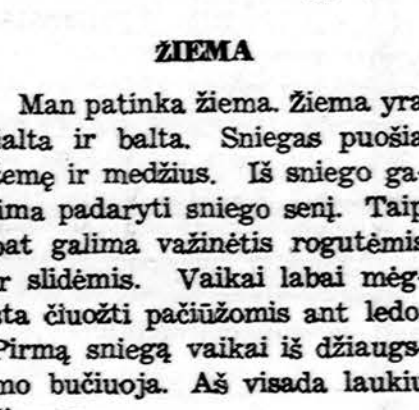
GALVOSŪCKIS NR. 114

(Žiūrėkite brėžinėlius). Kuris iš šių dviejų apskritimų yra didesnis? (5 taškai).

GALVOSŪCKIS NR. 115

(Žiūrėkite brėžinį). Sujunkite taškus ir parašykite šio su-tvėrimo pavadinimą. Nuspalvo-kite. (5 taškai).

GALVOSŪCKIO NR. 91 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėlius.

GALVOSŪCKIO NR. 92 ATSAKYMAS

Mūro sienoje buvo parašytas šis sakiny: "Kaip kalnai nedegs, kad balos dega". Jį reikia taip suprasti: kaip vaikai to nedarys, kad suaugę žmonės daro.

GALVOSŪCKIO NR. 93 ATSAKYMAS

Prekybininkas paukojo mo-kyklai 2519 saldainių.

GALVOSŪCKIO NR. 95 ATSAKYMAS

Žymusis architektūrinis pasta-tas vadinasi Octagon House.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Užgavėnių dieną iš pat ryto jaunimas nusidažo anglimis veidus arba užsideda įvairias kaukes. Apsirengia kuo paprasčiausiais, suplyšusiais drabužiais. Vyrai apsivelka moteriškus drabužius, o mergaitės apsimauna vyriškas kelnes, užsideda barzdotos kaukes. Taip apsi-rengę užgavėnininkai eina per kaimyninius kaimus. Jie ap-lanko kiekvieną ūkininką. Tai "Užgavėnių ubagai" — jie čia taip vadinami. (Šiaurės Lietuva. Iš J. Balio archyvo).

3. — — — — kas = kra-pyčiai kare naudoja...

4. — — — — kas = skiri-amasis ženklas.

5. — — — — kas = apsi-velkame kai šalta.

6. — — — — kas = pedų žy-mės sniege ar smėlyje.

7. — — — — kas = ra-šymo priemonė.

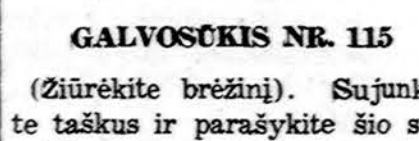
8. — — — — kas = nedidelis.

9. — — — — kas = kali-mo įrankis.

10. — — — — kas = laiškas nau-dojamas.

GALVOSŪCKIS NR. 114

(Žiūrėkite brėžinėlius). Kuris iš šių dviejų apskritimų yra didesnis? (5 taškai).

GALVOSŪCKIS NR. 115

(Žiūrėkite brėžinį). Sujunkite taškus ir parašykite šio su-tvėrimo pavadinimą. Nuspalvo-kite. (5 taškai).

GALVOSŪCKIO NR. 91 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėlius.

GALVOSŪCKIO NR. 92 ATSAKYMAS

Mūro sienoje buvo parašytas šis sakiny: "Kaip kalnai nedegs, kad balos dega". Jį reikia taip suprasti: kaip vaikai to nedarys, kad suaugę žmonės daro.

GALVOSŪCKIO NR. 93 ATSAKYMAS

Prekybininkas paukojo mo-kyklai 2519 saldainių.

GALVOSŪCKIO NR. 95 ATSAKYMAS